

HKD

NOVOSTI

ISSN 1331-808X

BROJ 33

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO

Rujan 2006.

Uvodnik

Hrvatsko knjižničarsko društvo uoči 35. skupštine

Očuvati kvalitetu i kontinuitet, povećati članstvo i proširiti stručnu djelatnost, san je zasigurno svakoga tko se prihvaća odgovornog posla predsjedanja profesionalnom udrugom, osobito kad je riječ o tako uglednoj udruzi kakva je Hrvatsko knjižničarsko društvo, koje je kroz 65 godina postojanja uspostavilo okvire i standarde knjižničarske struke i profesionalnog ponašanja u Hrvatskoj, a time i odgovornost njihovog slijeđenja.

Kad sam na 34. skupštini ponovno, u drugom mandatu, izabrana za predsjednicu HKD-a, izložila sam plan rada koji je uključivao pojačanu podršku daljnjem razvoju knjižničarske profesije, oblikovanju knjižničnog zakonodavstva, stalnom stručnom usavršavanju, suradnji s drugim udrugama, samorganiziranju i profesionalizaciji te javnosti rada. Taj sam plan izložila svjesna da su u upravna i stručna tijela, kao i uredništva izdanja, izabrani entuzijasti kojima je na prvom mjestu knjižničarska struka i dobrobit Društva i koji će mnogo svoga slobodnog vremena posvetiti dobrovoljnom radu u HKD-u.

Iako će doseg i postignuća HKD-a u prethodne dvije godine svaki član Društva osobno procjenjivati, smatram potrebnim istaknuti ono što je u prethodne dvije godine, po mom mišljenju, pridonijelo daljnjem profesionalizaciji Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Prije svega bih istaknula pojačanu nakladničku i stručnu djelatnost, koja je nesumnjivo pomogla stalnom stručnom usavršavanju knjižničara, kao i razvoju naše struke. U prethodnom je razdoblju objavljeno 5 svezaka VBH (2 dvobroja i 3 pojedinačna broja), koji su dostupni i u elektroničkom izdanju na mrežnim stranicama HKD-a, ali i u međunarodnoj bazi podataka Information Sciences & Technology Abstracts (LISTA), što dovoljno govori o zalaganju uredništva i kvaliteti časopisa. Objavljeno je i 7 brojeva HKD Novosti, u tiskanom i elektroničkom izdanju, u kojima se može iščitati ne samo transparentan rad HKD-a nego i ukupnost zbivanja u hrvatskom i svjetskom knjižničarstvu. Između dviju skupština objavljeno je 12 knjiga u tri HKD-ova nakladnička niza, a posebno veseli što smo uz ažurno prevođenje najnovijih IFLA-inih standarda i smjernica, nakon dugog niza godina nastavili prevoditi i recentnu knjižničarsku literaturu, pa tako ovih dana imamo priliku čitati i sjajnu knjigu Michaela Gormana, predsjednika ALA-e, *Postojana knjižnica*. Knjiga je to koja nas, ako smo ih na trenutak zaboravili, vraća trajnim vrijednostima naše struke i poziva na uspostavu ravnoteže između tehnologije i tradicije, ukazuje na važnost čitanja i temeljnu ulogu koju knjižničari imaju u razvoju pismenosti. Ukazuje i na važnost profesionalne etike, podsjećajući da je naš poziv pružanje usluga korisnicima i osiguravanje jednakog pristupa za sve.

Hrvatsko knjižničarsko društvo također "traga za ravnotežom" i nije zaboravilo vrijednosti o kojima Gorman piše, što je vidljivo ne samo iz programa 35. skupštine *Knjižnice – riznice pisane i digitalne baštine* i programa 6. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama posvećenom temi *Profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme* nego i iz programa 14 poludnevničkih, jednodnevničkih ili višednevničkih stručnih skupova, većinom s međunarodnim sudjelovanjem, koje je HKD organizirao ili suorganizirao u dvogodišnjem razdoblju. Među njima treba istaknuti međunarodni skup kojim je obilježena stota obljetnica rođenja Eve Verona, na kome je sudjelovao cijeli niz najznačajnijih svjetskih stručnjaka za područje katalogizacije. U prethodnom je razdoblju završena i provedba jednog, a u provedbi su još 3 višegodišnja programa i projekta, od kojih bih posebno istaknula program *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama*, koji na najbolji način ostvaruje ciljeve Vlade RH iznesene u *Komunikacijskoj strategiji za informiranje hrvatske javnosti o Europskoj uniji i pripremanju za članstvo* donesenoj u siječnju ove godine, u kojoj su knjižnice svrstane među najvažnije partnere Vlade u komunikaciji s građanima.

Društvo je iniciralo i promjene Zakona o knjižnicama i njegovo usklađivanje s Preporukama Vijeća Europe za knjižnično zakonodavstvo, kao i izradu Standarda za visokoškolske knjižnice. Prva radna verzija Zakona na raspravi je na forumu HKD-a (www.hkdrustvo.hr), a bit će raspravljana i na 35. Skupštini, a Hrvatsko knjižnično vijeće nedavno je na inicijativu HKD-a imenovalo Radnu grupu za izradu novih Standarda za visokoškolske knjižnice.

Razgranala se i suradnja s domaćim i međunarodnim udrugama i organizacijama. HKD kroz projekte i programe surađuje s brojnim nevladinim udrugama. Među ostalim, ove godine zajedno s Hrvatskim muzejskim i Hrvatskim arhivističkim društvom organizira 10. AKM seminar, od 2004. su-

Sadržaj

- 2 Razgovarali smo
- 4 Iz rada Društva
- 8 Iz regionalnih društava
- 9 Iz knjižnica
- 12 Međunarodna zbivanja
- 22 Skupovi i manifestacije u zemlji
- 28 Skupovi u inozemstvu
- 28 Kalendar održavanja skupova HKD-a
- 29 CSSU
- 30 Iz drugih društava
- 33 Novi naslovi
- 33 Prikazi knjiga

djeluje u obilježavanju Međunarodnog dana *Građani imaju pravo znati*, a u suradnji s Hrvatskom udrugom za disleksiju provodi trogodišnji projekt *Knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama – utvrđivanje problema čitanja i pisanja kod osoba s izrečenim odgojnim mjerama u Republici Hrvatskoj*, dok uz 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama u suradnji s IFLA/FAIFE-om i Transparency Internationalom Hrvatska priprema radionicu o borbi protiv korupcije.

U organizaciji HKD-a ili uz njegovu potporu, više je članova HKD-a boravilo u inozemstvu, na stručnoj edukaciji ili sastancima stručnih tijela IFLA-e i EBLIDE. Ovog trenutka HKD ima 7 predstavnika koji su članovi IFLA-inih tijela i odbora, i to je zasigurno najveći broj predstavnika koji je HKD ikada istodobno imao u IFLA-i, s čim se ne mogu pohvaliti ni neke zemlje s dužom tradicijom rada u IFLA-i. Naš je predstavnik i član EBLIDA-ine Skupine za stručno usavršavanje, čiji je 3. sastanak održan 2005. u Zagrebu. U Zagrebu smo 2005. imali priliku ugostiti i razgovarati s predsjednicom IFLA-e, Kay Raserokom, koja je sudjelovala na 14. europskoj konferenciji o čitanju, a ove godine i s pozvanom predsjednicom IFLA-e, Claudiom Lux, koja se na jedan dan pridružila sastanku IFLA-ine Sekcije za upravljanje knjižničarskim društvima koji je u veljači održan u Zagrebu. Na tom je sastanku sudjelovao i predsjednik EBLIDA-e i glavni tajnik Nizozemskog udruženja narodnih knjižnica, Jan-Ewout van der Putten. Sve nas je to ohrabrilu da u ožujku, na poziv iz IFLA-e, kandidiramo Zagreb za domaćina Svjetskog knjižničarskog i informacijskog kongresa 2009. godine. Za tu je kandidaturu HKD dobio podršku Ministarstva kulture i MZOŠ-a, Grada Zagreba, Hrvatske turističke zajednice i Turističke zajednice Grada Zagreba, ali, nažalost, zbog prostornih i prometnih kapaciteta nije ušao u drugi izborni krug.

Sve ove brojne aktivnosti ne bi bilo moguće provesti bez stalno zaposlenog osoblja i čini mi se da je upravo uspostava posebne administrativne službe u kojoj smo, osim poslovne tajnice zaposlene početkom 2004., prošle godine zaposlili tajnicu na programu *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama*, a ove i jednu djelatnicu na mjesto knjigovodstvenog referenta, posebno važnu za daljnji rad HKD-a. IFLA-ine *Smjernice za upravljanje i rukovođenje knjižničarskim društvima* ističu da "učinkoviti rukovoditelji kreiraju budućnost društva strateškim planiranjem, učvršćivanjem odnosa s financijama i drugim organizacijama, zadobivajući financijsku i druge oblike podrške za svoje društvo, te postajući zagovornici potreba članova društva unutar i izvan organizacije". Vjerujemo da je stalni porast članstva znak da HKD prepoznaje i zagovara potrebe svojih članova te da je vodstvo HKD-a u ovom mandatu bilo učinkovito, a kako je višestruko povećalo budžet i riješilo osnovne probleme poslovanja, nadamo se da je pripremilo dobre uvjete za rad novom vodstvu.

A. Belan-Simić
a.belan.simic@kgz.hr

Carol Collier Kuhlthau

Carol Collier Kuhlthau je profesorica emerita na Odjelu za komunikacije, informacije i knjižnične studije Sveučilišta Rutgers, New Jersey, SAD. Kodirektorica je nedavno osnovanog Središta za međunarodno istraživanje školskih knjižnica (Center for International Scholarship in School Libraries – CISSL). Dobitnica je mnogih priznanja, među kojima su American Library Association Jesse Shera Research Award, ACRL Miriam Dudley Bibliographic Instruction Award, The AASL Distinguished Service Award i dr. Glavna područja njezinoga interesa su proces traženja informacija, konstruktivni pristup istraživanju te kognitivni i afektivni aspekti traženja i korištenja informacija

S profesoricom Kuhlthau razgovarali smo u svibnju 2006. za vrijeme njenog posjeta Odsjeku za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Osijeku, gdje je održala niz predavanja u okviru kolegija Školske knjižnice.

Napisali ste brojne radove o procesu pretraživanja informacija. Kako ste se počeli baviti tom tematikom?

Na početku svoje nastavničke karijere bila sam iznimno zainteresirana za proces učenja. Kasnije, kad sam postala knjižničar, taj se interes nastavio. Početkom 1980-ih godina, kao studentica na doktorskom studiju, proučavala sam znanstvenu literaturu o učenju kao konstruktivnom procesu, posebice djela Deweyja, Kellyja, Vygotskog i Brunnera, u kojima se naglašava angažman cjelokupne osobe u procesu, udružujući osjećaje s mislima i djelovanjem. U to sam vrijeme bila voditelj jedne srednjoškolske knjižnice i radila učestalo s učenicima i nastavnicima na istraživačkim zadacima. Primijetila sam pritom da bez obzira koliko sam jasno objasnila kako pronaći i upotrijebiti izvore, učenici su i dalje osjećali nesigurnost, zbunjenost pa čak i frustraciju u ranim fazama traženja informacija. Odlučila sam istražiti taj proces iz učeničke perspektive kako bih vidjela mogu li time bolje shvatiti isku-

stva učenika u procesu traženja i uporabe informacija. To je postala tema mog doktorskog istraživanja na kojoj je zasnovan i model procesa traženja informacija.

Kako definirate pojam “usmjereno pretraživanje” i po čemu se ono razlikuje od tradicionalnog pojma traženja informacija i procesa traženja informacija?

Usmjereno pretraživanje pažljivo je planiran, nadziran i ciljan proces intervencije instruktorskog tima školskih knjižničara i nastavnika u kojemu se učenici postupno vode kroz proces traženja informacija prema samostalnom učenju. Čvrsto je utemeljen na istraživanjima korisničke perspektive i modelu procesa traženja informacija opisanom u mojoj knjizi *Seeking Meaning: a Process Approach to Library and Information Services* (drugo izdanje, Libraries Unlimited, 2004.). Usmjereno pretraživanje praktična je primjena rezultata ovoga istraživanja koje priprema učenike za učenje iz različitih izvora informacija. Cilj mu je razvoj znanja i sposobnosti koje su važne za život i rad u tehnološkom informacijskom dobu.

Na LIDA konferenciji ove godine održali ste predavanje “Učenje u knjižnicama u digitalnom dobu”. Koje su po Vašem mišljenju glavne promjene u procesu učenja u digitalnom dobu?

Glavna je promjena jednostavan pristup velikoj količini različitih izvora informacija izvan knjižnice. To je povećalo potrebu učenika za pomoći u evaluaciji i uporabi informacija za učenje. Drastična promjena u elektroničkom pristupu informacijama imala je veliki učinak na sve tipove knjižnica. Dok su školski i visokoškolski knjižničari bili usmjereni na davanje uputa kako pristupiti informacijama, sada se od njih traži pomoć pri uporabi i evaluaciji informacija u svim fazama procesa traženja informacija. Istraživanje koje sam tijekom godina provodila pokazalo je da usluge usmjerene na zadatke i probleme korisnika pridaju značajnu vrijednost knjižničnim uslugama. Ne smatram da se proces učenja promijenio u digitalnom dobu, nego je potreba za pomoći i vodstvom u procesu učenja iz obilja izvora postala mnogo važnija.

Ove ste godine tjedan dana poučavali studente informacijskih znanosti u Osijeku o traženju informacija. Kako uspoređujete hrvatske studente i praksu učenja s američkim?

Iako imamo dodiplomski program na Odsjeku za knjižničnu i informacijsku znanost na Sveučilištu Rutgers, predajem studentima na magistarskom i doktorskome studiju. Predavanje dodiplomskim studentima u Osijeku bilo mi je izazov i zadovoljstvo. Pokazali su se inteligentnima i spremnima učiti. Iako su neki u početku oklijevali uključiti se u raspravu, priključili su se nakon kratkog uvoda u moj seminarski stil

predavanja. Njihovo poznavanje engleskog jezika je iznenađujuće dobro. Uspjeli su povezati koncept procesa traženja informacija s vlastitim istraživačkim zadacima te imali dobre ideje kako koncept primijeniti u svom budućem radu knjižničara i nastavnika. Do kraja tjedna smo lijepo surađivali i bilo mi je drago vidjeti nekoliko studenata ponovno na LIDA konferenciji. Oni su na početku svoje karijere i imaju mnogo potencijala za godine koje dolaze.

Također mi je bilo drago upoznati i provesti vrijeme s poslijediplomskim studentima koje smatram iznimno kompetentnima i usporedivima sa studentima na Rutgersu i drugdje.

Vi ste i direktorica Središta za međunarodno istraživanje školskih knjižnica (The Center for International Scholarship in School Libraries, CISSL)? Koja su glavna dostignuća Centra?

CISSL je osnovan 2003. godine kako bi promicao istraživanja utjecaja školskih knjižnica na proces učenja kod učenika. Tijekom tog kratkog vremena proveli smo brojne studije, istraživanja velikog opsega kao i dubinske analize manje populacije, primjenjujući kombinaciju kvalitativnih i kvantitativnih metoda. Ta je istraživanja podupirao Institut za muzejske i knjižnične studije (Institute of Museum and Library Services, IMLS). Osim toga, prvi CISSL međunarodni istraživački simpozij održan je u travnju 2005. okupivši istraživače iz SAD-a i svijeta koji su izvijestili o trenutnom radu na tom području te budućim planovima. Drugi simpozij se planira za proljeće 2007. godine. CISSL provodi radionice za zaposlene knjižničare i nastavnike kao i stipendije za poslijediplomske studente te istraživačke programe za gostujuće znanstvenike.

Koji su vaši trenutni interesi?

Aktivnosti Središta za međunarodno istraživanje školskih knjižnica (CISSL) važno su područje koje trenutno oduzima najviše mog vremena i pozornosti.

Jedan od tekućih projekata je knjiga o usmjerenom pretraživanju za školske knjižničare i nastavnike koju pišem zajedno s muzejskim edukatorom, a čije dovršenje planiramo za studeni 2006. godine.

Posebice me zanimaju međunarodne inicijative reforme obrazovanja kako bi se učenici pripremili za život i rad u tehnološkom informacijskom okruženju na početku 21. stoljeća. Veliki dio mog trenutnog rada usmjeren je na to kako knjižnične usluge i sustavi pridonose učenju u digitalno doba za učenike u osnovnim i srednjim školama te sveučilištima. Također me zanimaju daljnja istraživanja procesa traženja informacija u radnom okruženju.

Razgovarala: M. Krtalić
mcujic@ffos.hr

4

Iz rada Društva

Zapisnik s 10. sjednice Glavnog odbora HKD-a

održane 9.-10. svibnja 2006. elektroničkom poštom

Sjednici su se odazvali: Alemka Belan-Simić (predsjednica HKD-a), Marina Mihalić (predsjednica Stručnog odbora), Martina Dragija Ivanović (predsjednica DK Zadar), Ružica Junačko (predsjednica DK Slavonski Brod), Ilija Pejić (predsjednik DK Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja), Danica Pelko (predsjednica KD Krapinsko-zagorske županije), Dunja-Marija Gabriel (predsjednica ZKD-a, zamjena za Dunju Seiter-Šverko), Nikša Matić (predsjednik KD Dubrovnik, zamjena za Maricu Šapro Ficović), Senka Tomljanović (predsjednica KD Rijeka), Željani Čeč (predsjednik KD Varaždinske županije) Mihaela Kovačić (predsjednica DK Split), Dina Kraljić (predsjednica KD Međimurske županije).

Sjednici se nisu odazvali: Melinda Grubišić (predsjednica KD Šibenik), Vesna Ivanković (predsjednica KD Sisačko-moslavačke županije), Nela Načinović (predsjednica DB Istre, zamjena za Mariju Smolica), Emilija Pezer (predsjednica DK Slavonije i Baranje), Vedran Mulović (zamjena za Ameliju Tupek, predsjednicu Kluba knjižničara) i Nada Profozić (predsjednica DK Karlovac).

Poziv i svi materijali su upućeni i: Rajki Govorčin Gjurković (glavna urednica niza Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva), Ireni Kranjec (glavna urednica Novosti), Tinki Katić (glavna urednica VBH), Sofiji Klarin (glavna urednica mrežnih stranica), Mirni Willer (glavna urednica niza Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva) i Tomislavu Siliću (predsjednik Nadzornog odbora).

Dnevni red:

1. potvrda zapisnika s 9. sjednice Glavnog odbora (zapisnik u privitku)
2. primanje Jadranke Ševo u stalni radni odnos s punim radnim vremenom temeljem odobrenih sredstava Ministarstva kulture
3. promjena tajnice na projektu *Informacije o EU u narodnim knjižnicama*.

Ad 1

Zapisnik s 9. sjednice Glavnog odbora jednoglasno je usvojen.

Ad 2

Temeljem razgovora predsjednice HKD-a, Alemke Belan-Simić, s ministrom Božom Biškupićem i odobrenih sredstava u visini od 80 000,00 kn, Izvršni odbor HKD-a predložio je zapošljavanje Jadranke Ševo u stalni radni odnos s punim radnim vremenom na mjesto knjigovodstvenog referenta na neodređeno vrijeme s početkom rada od 1. svibnja 2006. godine. Glavni odbor podržao je prijedlog Izvršnog odbora.

Ad 3

Izvršni odbor HKD-a donio je odluku da se na mjesto

tajnice na projektu *Informacije o EU u narodnim knjižnicama* umjesto Amelije Tupek zaposli diplomirana knjižničarka Blanka Babić. Dogovoreno je zapošljavanje na osmosatno radno vrijeme do 31. prosinca 2006. godine s neto-plaćom 2 200,00 kn. Glavni odbor podržao je odluku Izvršnog odbora.

Zapisničarka

Ana-Marija Dodigović,
stručna tajnica HKD-a

Alemka Belan-Simić,
predsjednica HKD-a

Zapisnik s 11. sjednice Glavnog odbora HKD-a

održane 19. lipnja 2006. u 10,00 sati u prostorijama HKD-a

Prisutni: Alemka Belan-Simić (predsjednica HKD-a), Marina Mihalić (predsjednica Stručnog odbora), Martina Dragija Ivanović (predsjednica DK Zadar), Ružica Junačko (DK Slavonski Brod), Mirela Mjzga (predsjednica DK Slavonski Brod), Mile Mečev (predsjednik DK Like, zamjena za Jelku Pavičić), Danica Pelko (predsjednica KD Krapinsko-zagorske županije), Dubravka Vaštuka (predsjednica DK Karlovac, zamjena za Nadu Profozić), Dunja-Marija Gabriel (predsjednica ZKD-a, zamjena za Dunju Seiter-Šverko), Nikša Matić (predsjednik KD Dubrovnik, zamjena za Maricu Šapro Ficović), Senka Tomljanović (predsjednica KD Rijeka), Danijela Drezga (zamjena za Melindu Grubišić, predsjednicu KD Šibenik), Vesna Ivanković (predsjednica KD Sisačko-moslavačke županije), Mihaela Kovačić (predsjednica DK Split), Dina Kraljić (predsjednica KD Međimurske županije), Nela Načinović (predsjednica DB Istre, zamjena za Mariju Smolica), Emilija Pezer (predsjednica DK Slavonije i Baranje), Rajka Govorčin Gjurković (glavna urednica niza Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva), Marica Šapro-Ficović, (predsjednica Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja), Dubravka Luić-Vudrag (zamjenica predsjednika Nadzornog odbora), Vesna Golubović (blagajnica) te Ana-Marija Dodigović (stručna tajnica).

Nisu bili prisutni: Željani Čeč (predsjednik KD Varaždinske županije), Ilija Pejić (predsjednik DK Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja), Vedran Mulović (zamjena za Ameliju Tupek, predsjednicu Kluba knjižničara), Tinka Katić (glavna urednica VBH), Sofija Klarin (glavna urednica mrežnih stranica), Mirna Willer (glavna urednica niza Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva) te Irena Kranjec (glavna urednica HKD Novosti).

Dnevni red:

1. usvajanje dnevnog reda
2. okvirno financijsko polugodišnje izvješće za 2006. godinu

3. izvještaji regionalnih društava o uplati članarina, promjenama vezanim uz prijedlog novog Glavnog odbora, delegate na 35. skupštini, prijedloge novih članova komisija i radnih grupa (molimo da u elektroničkom obliku dostavite popis delegata do 16. lipnja, a pismene izvještaje o dvogodišnjem radu regionalnog društva, u razdoblju od 34. do 35. skupštine, do 1. kolovoza 2006.)
4. izvještaj predsjednice Stručnog odbora o ostvarenom programu i planiranom do kraja 2006. te prijavama programa za 2007. godinu
5. izvještaji uredništava izdanja o ostvarenom programu i planiranom do kraja 2006. te prijavama programa za 2007. godinu
6. dogovor o 35. Skupštini HKD-a i odluka o članovima kojima će se pokriti dio troškova te prijedlog za novog predsjednika HKD-a i radnih tijela skupštine
7. razno.

Ad 1

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Ad 2

Informaciju o financijskom poslovanju knjižnice podnijela je blagajnica HKD-a, Vesna Golubović. Izvijestila je o potpisanim ugovorima za namjenska sredstva te o ugovoru kojim će Ministarstvo kulture za redovnu djelatnost HKD-a uplatiti 250 000,00 kn. Naglasila je da je dosad uplaćena samo akontacija od 42 500,00 kn, ali da se temeljem sredstava za projekte poslovalo uredno i svi troškovi su podmireni, a cjelovit izvještaj bit će dostavljen po obračunu troškova za prvih šest mjeseci.

Informacija o financijskom izvještaju je jednoglasno prihvaćena.

Ad 3

Nakon razgovora o promjenama u upravnim tijelima društava i problemima oko kvoruma na pojedinim skupštinama, dogovoreno je da će svi predsjednici regionalnih društava popise delegata za 35. skupštinu HKD-a i svoje izvještaje o radu društava poslati do 1. kolovoza 2006. godine. Predsjednici koji su već poslali imena delegata zamoljeni su da ih nadopune potrebnim podacima (adresa, telefon, e-mail), kako bi se svi materijali najmanje petnaest dana prije održavanja skupštine mogli dostaviti delegatima. Emilija Pezer, predsjednica DK Slavonije i Baranje, izvijestila je Glavni odbor da njihovo društvo organizira Hrvatsko-mađarsku knjižničarsku konferenciju koja će se održati 26.-27. listopada 2006. godine.

Ad 4

Marina Mihalić, predsjednica Stručnog odbora, izvijestila je o radu Stručnog odbora te o zaključcima 4. sjednice SO održane 31. svibnja 2006. godine. Izvijestila je da je održan skup 8. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, te da će se, osim 35. skupštine, u 2006. godini održati i sljedeći skupovi: Okrugli stol Radne grupe za čitanje (11. rujna), Okru-

gli stol za osobe s posebnim potrebama (6. studenoga), 10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji (22.-24. studenoga), Okrugli stol slobodan pristup informacijama (8. i 9. prosinca) i Međunarodni skup o bibliobusima (krajem 2006.). Također je izvijestila i o odobrenim sredstvima za nastavak projekta *Čitajmo im od najranije dobi* te o pozivu članovima SO da dostave izvještaje o radu u proteklom dvogodišnjem razdoblju i prijave planirane skupove u 2007. godini. Stigle su prijave za 7. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama na temu *Slobodan pristup informacijama i intelektualno vlasništvo* (prosinac 2007), za 4. okrugli stol za osobe s posebnim potrebama *Uloga odgojnih domova i školskih knjižnica u poticanju čitanja* (svibanj 2007.) te za 5. savjetovanje za narodne knjižnice *Izgradnja i opremanje narodnih knjižnica* (proljeće ili jesen 2007.).

Vežano uz međunarodnu suradnju, upoznala je članove GO da su na polugodišnjim sastancima IFLA-e sudjelovale kolegice Ivanka Stričević, Marica Šapro-Ficović i Dunja Marija Gabriel, dok su na EBLIDA-inom sastanku u Budimpešti sudjelovale Marina Mihalić i Aleksandra Horvat. Izvijestila je i o pripremama za konferenciju IFLA-e u Seulu, na koju, s obzirom na visoke troškove, idu oni koji su uspjeli osigurati dodatna sredstva: Marica Šapro-Ficović, Dunja Marija Gabriel, Ana Barbarić, Edita Bačić i Ivanka Stričević.

Izvještaj predsjednice Stručnog odbora je jednoglasno prihvaćen.

Predsjednica HKD-a obavijestila je GO da je bila pozvana na sastanak Radne grupe za manjinske knjižnice koje su tražile pomoć u rješavanju svog statusa te da je Radna grupa najavila skup vezan uz ta pitanja u 2007. godini. Istaknula je da i za 2007. treba podržati prijave stalnih skupova, kao i skupova koji se održavaju u suradnji više komisija ili radnih grupa, odnosno u suradnji s knjižnicama, jer svake godine raste broj skupova, a sredstva knjižnica, kao i ministarstava, su ograničena.

Ad 5

Rajka Govorčin-Gjurković, glavna urednica niza Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, obavijestila je Glavni odbor o stanju u uredništvu te predložila da svaki niz ima svog glavnog urednika. S obzirom da ministarstva uglavnom ne pomažu objavljivanje zbornika i ne otkupljuju ih, predložila je da zbornike koji su vrlo brojni treba financijski rješavati kroz skupove na koje se vežu. Upoznala je GO i s prijedlogom uredništva da se postojeći troškovnik dopuni s rasponom cijena za prijevod (prijevod sa stranog jezika 40,00-55,00 kn, prijevod s hrvatskog jezika na strane jezike 60,00-80,00 kn), lekturu (lektura teksta na stranom jeziku 40,00-45,00 kn, lektura hrvatskog teksta 12,00-15,00 kn) i korekturu (4,00-6,00 kn), na način kako je to riješeno za redakturu prijevoda (30-50% prijevoda), ali tako da se poštuje ukupna cijena. Ukoliko se npr. poveća cijena prijevoda za 10%, redaktura može biti isplaćena do najviše 40% cijene prijevoda, a isto tako, ako se poveća cijena lekture, ne može u istom radu biti povećana i ci-

jena korekture. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen te je dogovoreno da će pisane prijedloge o visini cijene pojedinih usluga glavni urednici dostavljati blagajniku.

Stručna tajnica upoznala je članove s pisanim izvještajem o radu uredništva VBH koji je poslala Tinka Katić, glavna urednica VBH, te pisanim izvještajem Mirne Willer, glavne urednice niza povremena izdanja. Predsjednica se osvrnula na velik broj planiranih izdanja i nedostatnu financijsku podršku za pojedina izdanja te potrebu stalnog javljanja na natječajne za otkup i potporu. Izvijestila je i da je novi broj HKD Novosti u tiskari te da se očekuje izlazak još jednog broja do 35. skupštine.

Ad 6

S obzirom da HKD-u još nisu odobrena tražena sredstva za održavanje 35. skupštine, u dogovoru s blagajnicom je predloženo da se pokriju troškovi kotizacije za sudjelovanje na 35. skupštini HKD-a, i to: članovima Glavnog odbora HKD-a, glavnim urednicama izdanja, predsjedniku Nadzornog odbora, predsjednici Etičkog povjerenstva, predsjednicima povjerenstava za dodjelu Kukuljevićeve povelje i Nagrade Eva Verona, stručnoj tajnici, blagajnici i jednoj od tajnica Društva, članovima Programskog odbora skupštine, pozvanim predavačima (A. Horvat, J. Mesić, E. Freyre, Christa Müller) te gostima – predsjednicima knjižničarskih društava iz susjednih zemalja.

Predsjednica je članovima GO pokazala idejno rješenje plakata skupštine koje je izradila kolegica Ismena Meić te izvijestila da će se u skladu s odobrenim sredstvima planirati izrada drugih radnih materijala.

GO je prihvatio prijedloge te predložio sastav radnih tijela 35. skupštine. U Radno predsjedništvo su predloženi Emilija Pezer, Ilija Pejić i Mihaela Kovačić, a u Odbor za verifikaciju punomoći delegata Mirela Menges, Andrea Božić, Verena Tibijaš, Lijana Diković i Frida Bišćan. Za zapisničare su predložene Višnja Barić i Jasenka Bešlić, a za ovjerovitelje zapisnika Ljiljana Sabljak i Sanja Pavlaković. U Birački odbor koji utvrđuje rezultate izbora predloženi su Tamara Krajina, Edita Bačić, Ivan Pehar, Dubravka Čanić i Ružica Junačko, a u Povjerenstvo za predlaganje predsjednika Društva te članova Nadzornog odbora i Etičkog povjerenstva Milan Šarić, Bruno Dobrić i Dragutin Katalenac. Za članove Etičkog povjerenstva predloženi su Dubravka Luić-Vudrag, Vedrana Juričić i Nebojša Lakić, a za njihove zamjene Ines Cerovac i Andreja Tominac, dok su za članove Nadzornog odbora predloženi Tomislav Silić, Božica Dragaš Matijević i Marinko Ilinčić, a za zamjene Blaženka Pavlović-Radmanović i Loris Bučević-Sanvicenti.

Skupština Zagrebačkog knjižničarskog društva predložila je Zdenku Sviben za predsjednicu Hrvatskog knjižničarskog društva, a GO je prijedlog podržao i prosljedit će ga Skupštini.

S obzirom da ne postoji pravilnik koji bi regulirao poziv i kandidaturu za izbor predsjednika Društva, Alemka Be-

lan-Simić, predsjednica HKD-a, predložila je izradu jednog takvog pravilnika. Glavni odbor je prijedlog prihvatio te je imenovao radnu grupu u sastavu Edita Bačić, Alemka Belan-Simić i Martina Dragija-Ivanović, čiji je zadatak sastaviti prijedlog pravilnika do 35. skupštine.

Ad 7

Pod točkom razno nije ništa istaknuto.

Zapisničarka

Ana-Marija Dodigović,
stručna tajnica

Alemka Belan-Simić,
predsjednica HKD-a

Zapisnik s 4. sjednice Stručnog odbora

održane 31. svibnja 2006. s početkom u 12.00 sati u prostorijama HKD-a

4. sjednica Stručnog odbora održana je u srijedu, 31. svibnja 2006. godine u 12,00 sati u prostorijama Društva, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Nazočni: *Marina Mihalić, predsjednica Stručnog odbora i (Komisija za statistiku), Alemka Belan Simić, predsjednica HKD-a (Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja, zamjena za Maricu Šapro-Ficović), Irena Pilaš (Komisija za državne informacije i službene publikacije), Edita Bačić (Komisija za visokoškolske knjižnice i Radna grupa za javno zagovaranje), Zdenka Kuri (Komisija za medicinske knjižnice, zamjena za Mirjanu Zandt), Hela Čičko (Komisija za knjižnične usluge za djecu i mladež, zamjena za Ivanku Stričević), Dunja-Marija Gabriel (Komisija za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama), Zdenka Sviben (Komisija za narodne knjižnice), Spomenka Petrović (Komisija za pokretne knjižnice), Evica Tihomirović (Komisija za školske knjižnice), Dino Alujević (Komisija za zavičajne zbirke, zamjena za Đurđicu Posarić), Ljiljana Sabljak (Radna grupa za čitanje), Mirjana Vujić (Komisija za klasifikaciju i predmetno označivanje), Sonja Avalon (Komisija za nabavu i izgradnju fondova), Mihaela Kovačić (Komisija za povijest knjige i knjižnica), Jablanka Sršen (Komisija za zaštitu knjižnične građe), Daniela Živković (Radna grupa za autorsko pravo.)*

Izostali: *Alisa Martek (Komisija za tehničke knjižnice), Igor Mladinić (Komisija za glazbene knjižnice), Helena Markulin (Komisija za visokoškolske knjižnice), Vesna Golubović (Komisija za međuknjižničnu posudbu), Andreja Silić (Komisija za izgradnju i opremu knjižnica, zamjena), Jasenka Zajec (Radna grupa za normizaciju), Dora Sečić, (Komisija za teoriju i znanstveni rad), Ana Barbarić (Komisija za knjižničarsko nazivlje), Marina Vinaj (Komisija za muzejsko - galerijske knjižnice), Jadranka Stojanovski (Komisija za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje), Katarina Tlustenko (Radna grupa za manjinske knjižnice), Robert Ravnić (Komisija za katalogizaciju), Ivanka Kuić (Radna grupa za serijske*

publikacije), **Kluk Giunio** (Komisija za automatizaciju), **Ja-sna Kovačević** (Komisija za upravljanje).

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Izvješća o radu sekcija, komisija i radnih grupa od posljednje, 3. sjednice SO održane 14. prosinca 2005. godine
3. Razmatranje prijedloga godišnjeg izvješća HKD-a za 2005. godinu, radi objavljivanja na mrežnim stranicama HKD-a
4. Prijedlozi za održavanje stručnih skupova u tijeku 2007. godine, radi prijave prijedloga programa za 2007. godinu (Strukturu obrasca i potrebnih podataka pogledati na http://www.min-kulture.hr/novosti/natjecaji/natjecaji_fr.html)
5. Popis članova u sekcijama, komisijama i radnim grupama HKD-a
6. Obavijest o pripremama za 35. Skupštinu HKD-a
7. Obavijest o imenovanju Radne skupine za reviziju i izradu standarda za visokoškolske knjižnice
8. Razno

Ad 1

Dnevni red je jednoglasno usvojen.

Ad 2

Predsjednici sekcija, komisija i radnih grupa podnijeli su usmene izvještaje o radu od posljednje sjednice Stručnog odbora. Izvještaje će predati u pismenom obliku.

Jablanka Sršen iz *Komisije za zaštitu knjižnične građe*, izvijestila je o provođenju ankete o novinskim fondovima u sveučilišnim knjižnicama.

Ljiljana Sabljak, izvijestila je da će *Radna grupa za čitanje* u suradnji s *Komisijom za djecu i mladež* organizirati okrugli stol, 11. rujna 2006. godine pod naslovom *Posebni poticajni programi u narodnim knjižnicama za deprivilegirane*.

Hela Čičko iz *Komisije za djecu i mladež* izvijestila je da je na mrežnim stranicama HKD-a objavljena Top lista preporučenih slikovnica i knjiga za djecu i mladež za 2005. U sklopu projekta *Čitajmo im od najranije dobi* pripremaju članak za VBH o razvoju dječjih knjižnica u Hrvatskoj.

Dunja Marija Gabriel iz *Komisije za osobe sa posebnim potrebama*, izvijestila je da su članovi komisije sudjelovali u Sloveniji na skupu *Tradicija u razvoju pismenosti*, 20. travnja. Također je najavila da će se ove godine Okrugli stol Komisije za osobe s posebnim potrebama održati u studenom, u Koprivnici u suradnji sa Knjižnicom "Fran Galović".

Dino Alujević, iz *Komisije za zavičajne zbirke* izvijestio je da su u pripremi Preporuke za zavičajne zbirke, a dovršetak se očekuje do kraja ove godine.

Alemka Belan-Simić, izvijestila je da *Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja*, priprema 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama i radionicu o borbi protiv korupcije 8. i 9. prosinca. U pripremi je Zbornik radova sa 4. i 5. okruglog stola.

Predsjednica HKD-a Alemka Belan-Simić izvijestila da se u Gradskoj knjižnici u Zagrebu sastala *Radna grupa za ma-*

njinske knjižnice, kakao bi predložila donošenje propisa o statusu manjinskih knjižnica, a zaključeno je da se 2007. održi okrugli stol na kojem bi se predložila rješenja.

Zdenka Sviben, Komisija za narodne knjižnice, izvijestila je o pripremama izrade web stranica za knjižnice Ličko-Senjske županije. Izvijestila je i o provedenoj anketi na mrežnim stranicama HKD-a, dostupnoj na : <http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/anketa>, čiji će se rezultati koristiti u izradi akcijskog plana za provođenje Strategije za narodne knjižnice. Podrobnije će se o toj temi govoriti na Savjetovanju za narodne knjižnice u Plitvičkim jezerima.

Prema izvješću Mirjane Vujić, iz *Komisije za klasifikaciju i predmetno označivanje* nastavilo se je sa zacrtanim ciljevima izgradnje rječnika predmetnih odrednica prema Pravilniku za predmetni katalog, autorica Mirjane Vujić i Dušanka Štrbac uvođenju stručnih oznaka prema standardu UDK klasifikacije, izdanje 1998.

Irena Pilaš iz *Komisije za državne informacije i službene publikacije* izvijestila je o sudjelovanju Komisije u organizaciji skupa 8. Dani specijalnog i visokog knjižničarstva : *Nove strategije specijalnih i visokoškolskih knjižnica: zagovaranje i prikupljanje financijskih sredstava*.

U cilju poboljšanja položaja ne profesorskog osoblja na fakultetima, Edita Bačić je ponovno aktualizirala temu sa prošle Skupštine HKD-a, da se u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, otvori radno mjesto preko kojeg bi se djelotvornije rješavala pitanja statusa visokoškolskih knjižničara. Navela je, poznati primjer postignutog zvanja višeg knjižničara, kojeg priznaje Ministarstvo kulture, ali ne i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Predložila je da se i na slijedećoj, 35. Skupštini HKD-a, organizira razgovor ili tribina s članovima HKV-a.

Evica Tihomirović, *Komisija za školske knjižnice*, izvijestila je da planiraju organizirati okrugli stol u suradnji s *Komisijom za osobe s posebnim potrebama*, a na kojem bi se, između ostaloga, razmatrala i strategija razvoja školskih knjižnica, te predložio program za razvijanje čitateljske pismenosti.

Komisija za nabavu i izgradnju fondova, prema izvještaju Sonje Avalon, sudjelovala je na okruglom stolu sa nakladnicima na Interliberu i u suorganizaciji radionice na 8. danima specijalnih i visokoškolskih knjižnica, zajedno s *Komisijom za međuknjižničnu posudbu*.

Alemka Belan-Simić izvijestila je o održanom sastanku IFLA-e (MLAS - *Managing Library Associations Section*), u organizaciji *Radne grupe za javno zagovaranje* u veljači u Zagrebu (NSK), te o prevođenju triju IFLA-inih smjernica : *Smjernice za upravljanje i rukovođenje knjižničarskim društvima*, *Smjernice za poslovanje knjižničarskih društava* te *Program globalnog razvoja knjižničarskih društava GLAD (Global Library Association Development)*. Zdenka Kuri iz *Komisije za medicinske knjižnice* upozorila je na problem prisutan u bolničkim knjižnicama, koje nemaju pristup on-line bazama podataka, a koji im je hitno potreban.

Daniela Živković, je izvijestila da je *Radna grupa za au-*

torsko pravo sudjelovala u izradi Nacionalnog programa digitalizacije.

Ad 3

Predsjednica Stručnog odbora, Marina Mihalić predložila je da predsjednici sekcija, komisija i radnih grupa pošalju svoje pismene izvještaje o radu za 2004-2006. godinu do kraja lipnja, kako bi se sastavio izvještaj o radu Stručnog odbora i objavio na mrežnim stranicama Društva. Prijedlog je jedno-glasno prihvaćen.

Ad 4

Usvojen je prijedlog predsjednice Stručnog odbora da se svi prijedlozi za organiziranje stručnih skupova u 2007. godini dostave do 15. lipnja 2006. na obrascima, te da se razmotre u sklopu dnevnog reda sjednice Glavnog odbora, 19. lipnja. Predsjednica SO je upozorila da se prijave za skupove na Grad Zagreb trebaju poslati do 15. srpnja, na Ministarstvu kulture do 15. rujna, a na MZOŠ do 1. listopada.

Ad 5

Odlučeno je da se svim predsjednicima komisija i radnih grupa koji se nisu uspjeli sastati i nisu poslali izvješća o svome radu, pošalje zamolba da to što prije učine ili da će se u suprotnom smatrati da su prestale sa djelovanjem.

Ad 6

Predsjednica Stručnog odbora izvijestila je o održanom sastanku Programskog odbora 35. Skupštine HKD-a. Pristigle su 22 prijave izlaganja na posterima i 16 prijava izlaganja u okviru radionica, koja je Programski odbor Skupštine uzeo na razmatranje. Glavna tema Skupštine je zaštita tiskane baštine, a posebna pozornost usmjerena je na zaštitu starih novina. Razmatrat će se strategije i politike čuvanja i trajne zaštite, izgradnja digitalnih zbirki, načini preventivne zaštite knjižnične građe, problemi digitalizacije građe, mogući načini izgradnje i korištenja zbirki digitalne kulturne baštine, s prikazom projekata i primjera dobre prakse.

Ad 7

Predsjednica Stručnog odbora izvijestila je o pokretanju postupka revizije standarda za visokoškolske knjižnice odlukom Hrvatskog knjižničnog vijeća, (prema zaključcima 34. Skupštine HKD-a), te o osnivanju Radne skupine za reviziju i izradu standarda za visokoškolske knjižnice. Imenovani članovi su: dr. sc. Jelka Petrak, iz knjižnice Medicinskog fakulteta, sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Tanja Aparac-Jelušić, profesorica Odsjeka informacijskih znanosti, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, mr. sc. Marina Mihalić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i Edita Bačić, iz knjižnice Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu iz Povjerenstva imenovanog 2000.g., te Senka Tomljanović iz Sveučilišne knjižnice u Rijeci, Jadranka Petričević iz Sveučilišne knjižnice u Zadru i Sofija Bogoje iz Sveučilišne knjižnice u Dubrovniku.

Ad 8

Predsjednica HKD-a Alemka Belan-Simić izvijestila je Stručni odbor da je HKD uplatio članarinu za IFLA-u za 5 članova, te da se čeka doznaka novca.

Ana Marija Dodigović,
stručna tajnica

mr. sc. Marina Mihalić,
predsjednica stručnog odbora

Iz regionalnih društava

Godišnja - izborna skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja (Križevci, 19. svibnja 2006.)

Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja održalo je 19. svibnja 2006. redovnu godišnju skupštinu, ujedno i izbornu, u prostorijama Gradske knjižnice i čitaonice "Franjo Marković" u Križevcima.

Skupštini je nazočilo oko sedamdeset članova Društva, iz školskih i narodnih knjižnica.

Nakon pozdravnih riječi domaćina i organizatora uslijedio je izbor Radnog predsjedništva i početak stručnog dijela Skupštine.

Mr. sc. Žaneta Baršić-Schneider izložila je osnovne smjernice o projektu *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama*. Za tu temu zavladao je poseban interes jer su i neke knjižnice našeg Društva, s područja Koprivničko-križevačke i Bjelovarsko-bilogorske županije, uključene u ovaj projekt.

U nastavku je dr. sc. Vladimir Strugar govorio o *Cjelovotnom učenju: koncept-izazovi suvremenog doba*. Ta je tema knjižničarima zanimljiva jer je praćenje novih vrsta informacija i trendova jedan je od glavnih zadataka našeg posla.

Mr. sc. Dijana Sabolović-Krajina predavanjem *Knjižnice - poticatelji čitanja u višejezičnim i višenacionalnim sredinama* izložila je važnu ulogu u nepristranom obavješćivanju građana, obrazovanju i bogaćenju kulturnog života svakog pojedinca u zajednici.

Komunikacijskim vještinama i javnim zagovaranjem do donacija naziv je teme kojom je Anica Šabarić iscrpno iznijela "metode i tehnike" kojima možemo u cijelosti otvoriti vrata knjižnice, promovirati je i naći put do donatora.

Ljiljana Vugrinec, glavna urednica časopisa Svezak, predstavila je njegov 8. broj, koji na osamdeset stranica donosi mnoštvo priloga iz rada našeg Društva.

Izlaganjima na posterima kolegice su privede kraju stručni dio.

Radni dio Skupštine započeo je izvješćima o radu Društva u proteklom razdoblju, nakon čega je uslijedio izborni dio. Za predsjednika Društva izabran je Ilija Pejić, za potpredsjednicu Silvija Šolc, a za tajnicu Alica Bačeković.

Skupština je završila dodjelom Priznanja Društva za izniman doprinos u njegovom radu dr. sc. Vladimiru Strugaru, mr. sc. Dijani Sabolović-Krajini i Luci Matić.

Rad Skupštine uveličala je svojim dolaskom i predsjednica HKD-a, Alemka Belan-Simić.

S. Šolc

silvijas@knjiznicavirovitica.hra

Izborna skupština Knjižničarskog društva Rijeka

(Rijeka, 13. lipnja 2006.)

Izborna skupština Knjižničarskog društva Rijeka održana je 13. lipnja 2006. u prostoru Izložbe glagoljice Sveučilišne knjižnica Rijeka.

Stručni dio započeo je predavanjima Senke Tomljenović, ravnateljice Sveučilišne knjižnice Rijeka, pod nazivom *Nova zgrada Sveučilišne knjižnice unutar kampusa Sveučilišta u Rijeci: dokumenti, aktivnosti, europski trendovi* i Marije Šegote Novak, ravnateljice Gradske knjižnice Rijeka, naslovljeno *Gradska knjižnica na Klobučarićevu trgu*.

Oba predavanja obuhvatila su prikaz izgradnje dviju novih knjižnica u gradu Rijeci: Sveučilišne knjižnice u okviru sveučilišnog kampusa na Trsatu te nove zgrade Gradske knjižnice.

Radni dio Skupštine započeo je izborom radnih tijela Skupštine. Potom je predsjednica KDR-a, Senka Tomljenović, podnijela je izvješće o radu Društva od 1. lipnja 2005. do 31. svibnja 2006. godine. Blagajnica KDR-a, Gabrijela Štimac Rajaković, izvjestila je nazočne o Financijskom izvješću za 2005. godinu i razdoblje od 1. siječnja do 31. svibnja 2006. godine.

Predsjednica Nadzornog odbora, Lea Lazzarich, podnijela je Izvješće Nadzornog odbora za prethodno razdoblje te navela da nema primjedbi na rad Društva u prijašnjem razdoblju.

U ime Kandidacijske komisije Lea Lazzarich predstavila je kandidate za novi Upravni odbor KDR-a, kroz njihovu radnu biografiju i viziju razvoja Društva, te objavila imena kandidata za novi Nadzorni odbor. Nakon što je Biračka komisija pristupila obradi glasačkih listića, predstavnica Marija Šegota-Novak objavila je rezultate glasovanja za članove Upravnog odbora Knjižničarskog društva Rijeka. Glasovanju je pristupilo 37 članova Društva, a novi izabrani članovi Upravnog odbora Knjižničarskog društva Rijeka za razdoblje od 2006. do 2008. godine su: Gorana Tuškan, Nikolina Papić, Ivana Vladilo, Barbara Kalanj, Lovorka Ruck, Evgenia Popović, Ines Cerovac, Ada Prpić te Dejana Glamočić. Novoizabrani članovi Upravnog odbora KDR-a izabrali su za novu predsjednicu Društva Ivanu Vladilo, za potpredsjednicu Ines Cerovac, tajnicu Evgeniju Popović, a za blagajnicu Adu Prpić. Ivana Vladilo, nova predsjednica, zamolila je Sen-

ku Tomljenović da za 35. skupštinu Hrvatskog knjižničarskog društva za delegate predloži Zdenku Stojčić, Verenu Tibljaš i Senku Tomljenović, jer su prema dosadašnjoj praksi delegati uvijek bili tajnica i predsjednica Društva u prethodnom razdoblju te nova predsjednica Društva. Nakon radnog dijela skupštine uslijedilo je druženje.

D. Glamočić

dejana@pravri.hr

Iz knjižnica

Projekt Portal narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj

U Strategiji razvoja narodnih knjižnica među prioritetnim je zadacima izgradnja funkcionalne mreže narodnih knjižnica. Između ostaloga, u Strategiji se navodi da je "svrha funkcionalne mreže narodnih knjižnica osiguranje kvalitetnih knjižničnih usluga svim građanima, bez obzira djeluje li knjižnica u maloj i siromašnoj općini ili ekonomski razvijenijoj sredini, te horizontalna i vertikalna prohodnost sustava i ekonomizacija resursa". Među prioritetnim aktivnostima uspostave takve mreže, koje je moguće provesti u kraćem vremenu, između ostaloga je i izrada zajedničkog mrežnog portala hrvatskih narodnih knjižnica.

Kolegij ravnatelja matičnih županijskih knjižnica, koje su temelj mreže, oformio je 2005. godine radni tim za izradu ovoga projekta u sastavu: Dragutin Katalenac (Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek), Ivan Pehar (Gradska knjižnica Zadar), Marija Šegota-Novak (Gradska knjižnica Rijeka) i Zdenka Sviben (Knjižnice grada Zagreba).

U Republici Hrvatskoj danas jedva pedesetak narodnih knjižnica ima svoje mrežne stranice. Mnogo je tomu razloga, a prije svega nedostatna sredstva (prema istraživanju iz 2001. godine niti jedan osnivač narodne knjižnice nije osigurao posebna sredstva za izradu mrežnih stranica). Zbog toga je i kvaliteta postojećih mrežnih stranica, kao i njihov sadržaj ispod razine koja bi zadovoljavala (izuzev nekolicine većih knjižnica koje su mogle financijski podnijeti trošak ili su imale djelatnike osposobljene da razvijaju mrežne stranice).

Portal narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj treba zadovoljiti brojne kriterije, a prije svega kriterij kvalitete te bogatstva sadržaja: objedinit će se važne informacije o narodnim i za narodne knjižnice na jednom mjestu, objedinit će se znanje i snaga knjižnica i knjižničara na jednom "virtualnom mjestu", što je jeftinije i efikasnije, osigurat će se bolji/dobar imidž narodnih knjižnica i knjižničara u hrvatskoj i svjetskoj javnosti (a preko narodnih knjižnica i imidž hrvatske kulturne i obrazovne politike).

Portal je namijenjen prije svega svim građanima Republike Hrvatske jer će na jednom mjestu dobiti sve relevantne podatke o narodnim knjižnicama, a osigurat će se i jedno-

stavniji pristup do njih. Namijenjen je i samim knjižnicama i knjižničarima jer će se ulaziti u dio portala, preko lozinke, do dokumenata, foruma i sl. Planira se da na portalu budu dinamičke i statičke stranice koje će sadržavati poveznice na postojeće mrežne stranice narodnih knjižnica, organizirane po županijama s posebnim oznakama za e-katalog (u budućnosti i ulaz u skupni katalog), bazu događanja (u mrežni obrazac unose se događanja od interesa za širu zajednicu), dokumente vezane za rad narodnih knjižnica, međunarodne dokumente vezane za rad narodnih knjižnica, poveznice na domaće i međunarodne stručne skupove, izlaganja knjižničara sa stručnih skupova, oglasnu ploču i forum knjižničara, adresar narodnih knjižnica (s verzijom za različite vrste ispisa), primjere dobre prakse, zajedničke projekte, akcije i manifestacije, istraživanja, objedinjene statističke podatke o radu narodnih knjižnica.

Posebice je značajan onaj dio portala koji donosi po jednu stranicu za svaku narodnu knjižnicu u Republici Hrvatskoj s osnovnim podacima za pojedinu knjižnicu (logo, adrese, radno vrijeme, odgovorne osobe, aktivnosti, fotografije, povijest). Portal će sadržavati i interaktivnu anketu, podatke o izdavačkoj djelatnosti knjižnica (naročito interna izdanja bibliografija kako bi bile dostupne i korisnicima i knjižničarima). Portal treba imati i skraćene verzije na engleskom, njemačkom, francuskom i talijanskom jeziku kako bi hrvatske narodne knjižnice bile prepoznatljivije u svijetu.

Ministarstvo kulture odobrilo je za realizaciju projekta u 2006. godini 80 000 kn. Na nedavnom sastanku ravnatelja matičnih županijskih knjižnica formirano je i uredništvo portala koje čine: Ljiljana Črnjar (Gradska knjižnica Rijeka), Vilijam Lakić (Gradska knjižnica "Juraj Šišgorić", Šibenik), Miroslav Katić (Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić", Karlovac), Ivančica Đukec i Zdenka Sviben (Knjižnice grada Zagreba) i Boris Badurina – webmaster (Filozofski fakultet, Osijek).

Portal će biti predstavljen na 4. savjetovanju za narodne knjižnice koje će se održati uoči 35. skupštine HKD-a, s tim da će svoje mrežne stranice prve dobiti narodne knjižnice iz Ličko-senjske županije. Potom slijedi izrada mrežnih stranica ostalih knjižnica.

Z. Sviben
z.sviben@kgz.hr

Mjesec hrvatske knjige 2006.

Programski odbor manifestacije Mjesec hrvatske knjige 2006. na sjednici održanoj 27. lipnja 2006. godine utvrdio je središnje programe ovogodišnje manifestacije.

Otvaranje Mjeseca hrvatske knjige 2006. održat će se 16. listopada 2006. godine u 12,00 sati u Velikoj Gorici, u povodu obilježavanja 120. obljetnice prve čitaonice i svečanog otvaranja obnovljenih prostora Odjela za odrasle i novog prostora

Dječjeg odjela Gradske knjižnice Velika Gorica.

Uspostavljena je i suradnja s Muzejskim dokumentacijskim centrom koji će u vrijeme trajanja Mjeseca hrvatske knjige 2006. organizirati Međunarodni stručni skup MUZEJ(I) (I) KNJIŽEVNOST(I) uz obilježavanje jubilarne 25. izložbe izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija. Svojim će se prilogom uključiti i narodne knjižnice s rezultatima **ankete** o vrijednim donacijama iz privatnih zbirki koje su pohranjene u narodnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. Skup će se održati u Muzeju Mimara 26. i 27. listopada 2006. godine. Sve informacije o skupu dostupne su na adresi: <http://www.mdc.hr/kalendar.aspx?d=26-10-2006&t=s&id=117&c=mdc>.

U Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" u Koprivnici 6. studenoga 2006. godine od 10,00 do 16,00 sati održat će se okrugli stol *Dostupnost knjižnica za sve – knjižnične službe, usluge i računalna oprema za slijepce, slabovidne i gluhoslijepce: kako u lokalnoj zajednici dolaze do izvora znanja*. Skup organizira Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" u suradnji s Komisijom za osobe s posebnim potrebama Hrvatskoga knjižničarskog društva i Hrvatskom knjižnicom za slijepce.

Već tradicionalno provest će se i Nacionalni kviz za poticanje čitanja Hrvatskog centra za dječju knjigu. Ove je godine u cijelosti posvećen Nikoli Tesli, a namijenjen je učenicima viših razreda osnovnih škola i učenicima srednjih škola. Pitanja će biti vezana uz roman o Nikoli Tesli Ivice Ivanca Gospodar munje i dva naslova iz popularne znanosti: *Kratka povijest budućnosti Eirika Newtha* i *Zašto mačke uvijek padnu na noge - - - i druge zagonetke iz svakodnevice* Gerharda Staghna. Završna svečanost održat će se na Interliberu.

Na Interliberu će se, u skladu s temom Mjeseca hrvatske knjige 2006., organizirati pokazne radionice s radovima mladih inovatora, a knjižnice će, u suradnji sa Zajednicom nakladnika i knjižara Hrvatske, svoja izdanja izložiti na posebnom štandu.

Ovogodišnja je manifestacija Mjesec hrvatske knjige 2006. posvećena **znanosti**, vezano uz velike obljetnice hrvatskih znanstvenika svjetskoga značaja – Nikole Tesle, Vladimira Preloga, Dragutina Gorjanovića-Krambergera, Ruđera Boškovića i dr., tim više što je i UNESCO, između ostalih značajnih obljetnica, na svoj popis za 2006. godinu uvrstio i obljetnice Nikole Tesle, Vladimira Preloga i Dragutina Gorjanovića-Krambergera. Želja je organizatora da se pozornost javnosti usmjeri na ta velika imena koja imaju značajno mjesto u hrvatskoj i svjetskoj povijesti, ali i znanosti koja je u velikoj mjeri prisutna u knjižnicama u Hrvatskoj.

Grafičke materijale za manifestaciju oblikovao je poznati fotograf Nenad Fabijanić.

Sve obavijesti o Mjesecu hrvatske knjige mogu se dobiti na mrežnim stranicama organizatora, Knjižnica grada Zagreba, na adresi <http://www.kgz.hr/dogadjanja/mhk/>

Z. Sviben
z.sviben@kgz.hr

Donacija računala riječkim školama

Zahvaljujući ravnateljici Senki Tomljanović, Sveučilišna knjižnica Rijeka je otvarajući nove projekte pribavila novu suvremenu računalnu opremu. Samo za projekt Povijesne zbirke pribavljena su četiri prijenosna računala i time smo se kvalitetom opreme za rad knjižničara i korisnika približili vrhu standarda hrvatskih knjižnica.

Svaki diplomirani knjižničar radi na novom računalu, opremljenom multimedijom, ulazima za vanjsku memoriju i velikim memorijama optimalnim za brzi rad. Računala koja smo odlučili donirati stara su nekoliko godina i kupljena su za potrebe revizije koja se obavljala u ljeto 2004. godine - opremljena su Windows 98 operativnim sustavom, s Office paketom, CD-kućištem i disketnom jedinicom.

Zamijenjena računala nisu dakle stara, no nisu nam više nužno potrebna, a znamo mnoge u knjižničarskoj zajednici Rijeke kojima su itekako potrebna. Uz pomoć nove predsjednice Knjižničarskog društva Rijeka, Ivane Vladilo, koja kao predsjednica županijskog aktiva knjižničara ponajbolje poznaje situaciju u riječkim školama, donirali smo tri računala riječkim školskim knjižnicama: Strojarskoj školi, Prometnoj školi i osnovnoj školi Jelenje-Dražice. Donacija je osmišljena kao pružanje pomoći i suradnje na riječkom području, kao pokazatelj kako velika regionalna knjižnica može pomoći malu knjižničnu sredinu.

Ovo je prva takva donacija Sveučilišne knjižnice Rijeka riječkim školskim knjižnicama kojima se daruje oprema neophodna za rad suvremenih knjižnica. Vjerujemo da će ih biti još mnogo.

L. Lazzarich
llazz@svkri.hr

Knjižnica u Srednjoj školi Metković

Sedamsto sedamdeset učenika Srednje škole Metković iduće će školske godine dočekati nova i suvremeno opremljena školska knjižnica. U tijeku su, naime, radovi na uređenju novog prostora knjižnice od 80 m², što je gotovo dvostruko više od dosadašnjeg.

Osim primjerenijeg smještaja 8 500 svezaka knjiga, časopisa i bogate AV-zbirke, nova će knjižnica po prvi put imati i čitaonicu. Učenicima će na raspolaganju biti televizor, projektor, DVD-uređaj i pet računala.

Preseljenjem u primjereniji prostor omogućit će se, barem u idućih nekoliko godina, normalan rad i razvoj knjižnice Srednje škole Metković, čiji je fond iz godine u godinu sve veći.

I. Ujdur
ivana.ujdur@inet.hr

Požezani u Grazu

Djelatnici Gradske knjižnice i čitaonice Požega u subotu, 3.6. 2006. godine bili su gosti Gradske knjižnice Zanklhof u Grazu. Posjet je dogovorio direktor Austrijskog kulturnog foruma, Robert Szucsich. Gradska knjižnica Zanklhof nalazi se u zgradi iz 19. st. koja je u cijelosti adaptirana i u funkciji knjižnice, a za korisnike je ponovno otvorena sredinom svibnja. Budući da je u tijeku izrada dokumentacije za adaptaciju zgrade požeske knjižnice, bilo je vrlo zanimljivo i inspirativno vidjeti kakva su rješenja ponudili austrijski arhitekti.

Gđa. Christine Ninaus pokazala je kako funkcionira knjižnica u cijeloj zgradi, u kojoj je u cijelosti sačuvana izvornost, ali skladno upotpunjena modernom tehnologijom. Djelatnike požeske Gradske knjižnice i čitaonice posebno je zanimala njihova Medijateka koja se nalazi na drugoj lokaciji, ali u neposrednoj blizini knjižnice.

Dojam je pozitivan, tim više jer poslovanje i djelovanje požeske knjižnice ni u čemu ne zaostaje za austrijskim knjižničarstvom. Jedino (pre)ostaje adaptacija zgrade Prve požeske štedionice u kojoj se nalazi naša knjižnica, baš onako kako su to učinili Austrijanci.

Na kraju posjeta ravnateljica Jasenka Bešlić pozvala je sve djelatnike Gradske knjižnice u Grazu da posjete Požegu i požesku Gradsku knjižnicu i čitaonicu.

J. Bešlić
jasenka@gkpz.hr

Predavanje i radionica Mrežna nabava

(Zadar, 19. svibnja 2006.)

Matična služba Gradske knjižnice Zadar i Društva knjižničara Zadar, u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara, priredili su 19. svibnja 2006. godine u Informatičkoj učionici Gradske knjižnice Zadar predavanje i radionicu *Mrežna nabava*. Predavanje, u kombinaciji s prakti-

čnim radom na računalu, održale su Greta Šimičević i Željana Vučina s Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Predavanju su prisustvovali knjižničari Gradske knjižnice Zadar, narodnih knjižnica s područja Zadarske županije te Znanstvene knjižnice Zadar, koji u svojim ustanovama obavljaju poslove nabave i izgradnje knjižničnih fondova.

Svrha predavanja bila je uputiti knjižničare na primjenu suvremene tehnologije u cjelokupnom postupku nabave građe, od pronalaženja relevantnih izvora za nabavu, odabira građe pa do izrade narudžbe i plaćanja, s naglaskom na nabavu građe od stranih izdavača.

Posebno zanimanje sudionika izazvalo je pozitivno iskustvo predavačica u radu s izdavačima ruskog govornog područja, koje je do uvođenja internetske nabave građe bilo gotovo nepristupačno.

Predavačice su zaključno izložile prednosti ovakvog načina poslovanja: brža i jeftinija nabava građe, sustavnije izgrađivanje fondova, pouzdanost (dostupni sadržaji, neovisne recenzije, ocjene čitatelja), dok je kao mana jedino istaknuta mogućnost nepotpuno ispunjene narudžbe i nepreciznost knjižničara u primjeni dogovorenih pravila nabave preko interneta.

N. Radman

nada.radman@gkzd.hr

Radionica Pretraživanje medicinskih informacija

(Zadar, 26. svibnja 2006.)

U organizaciji Gradske knjižnice Zadar i Društva knjižničara Zadar 26. svibnja 2006. godine održana je radionica pod naslovom *Pretraživanje medicinskih informacija*.

Radionicu je vodila Helena Markulin, dr. med., dipl. knjižničar u Središnjoj medicinskoj knjižnici pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Cilj predavanja i radionice bio je upoznavanje sudionika s načinima pronalaženja kvalitetnih informacija iz područja medicine namijenjenih krajnjim korisnicima, kako stručnjacima, tako i javnosti.

U prvom dijelu sudionici radionice bili su teoretski upoznati s medicinskim informacijskim izvorima na internetu te glavnim specijaliziranim bibliografskim bazama podataka (MEDLINE i EMBASE). Medicina je jedina struka koja se otvorila javnosti, ali pod pritiskom interneta, a ne svojevremeno. Veliki obol otvaranju javnosti daje i "glad" običnih ljudi za medicinskim informacijama uslijed osobnih potreba.

Vrlo značajna stavka u otvorenosti medicinskih informacija jest slobodan pristup cjelovitom tekstu časopisa.

U drugom dijelu sudionici radionice uvježbavali su različite načine traženja informacija u bazi MEDLINE, isprobavali mogućnosti pretraživanja po ključnim riječima, kao i pronalaženja ciljanih informacija.

Radionica je bila posebice korisna za medicinske knjižnice, ali i za knjižničare iz drugih knjižnica, ponajprije narodnih koji se sve više susreću s pitanjima iz područja medicine.

Na radionicama su sudjelovali knjižničari iz narodnih i specijalnih knjižnica, koji su ovom prilikom zavirili u novi svijet specijaliziranih informacija s kojima se ne susreću svakodnevno.

Nova znanja i iskustva koja je iznijela kolegica Markulin zasigurno su omogućila uvid u specijalizirano područje informacija.

R. Nezirović

robi_nezir@yahoo.com

Međunarodna zbivanja

Svjetski knjižničarski i informacijski kongres i 72. konferencija IFLA-e

Libraries: Dynamic Engines for the Knowledge and Information Society

(Seul, 17.-26. kolovoza 2006.)

Svjetski knjižničarski i informacijski kongres i 72. konferencija IFLA-e održani su u Seulu od 17. do 26. kolovoza 2006. godine. Na 72. konferenciji IFLA-e (20.-24. kolovoza 2006.) sudjelovale su i predstavnice HKD-a, članice komisija i odbora različitih Sekcija IFLA-e.

Sa svečanosti otvaranja

Knjižnice za djecu i mladež - prepoznatljiva kvaliteta rada na međunarodnoj razini

Stalni odbor Sekcije knjižnica za djecu i mladež broji 18 članova, a čak 16 bilo je nazočno na konferenciji; časopis Sekcije, koji je prošle godine nagrađen kao najbolji, ove je godine istaknut kao drugi od tri najbolja; na Skupštini je rad

Sekcije posebno istaknut zbog najtraženijih i najprevođenijih IFLA-inih smjernica – Smjernica za dječje knjižnice... sve to i bogati konferencijski program Sekcije govori o vrlo intenzivnom radu njezinog Stalnog odbora.

Od raznovrsnog programa Sekcije na ovogodišnjem Svjetskom knjižničarskom i informacijskom kongresu, na IFLA-inoj konferenciji u Seulu, valja izdvojiti:

- službene sastanke članova Stalnog odbora (dva redovna i jedan dodatni) na kojima se raspravljaju pitanja funkcioniranja Sekcije, odlučuje o projektima, programima, objavljivanju smjernica i sl., te dogovaraju programi budućih konferencija, ponajprije one koja će se 2007. godine održati u Durbanu u Južnoj Africi
- sastanke s predsjednicima drugih sekcija s kojima se radi na zajedničkim projektima ili programima, i posebice ove godine na primjeni Memoranduma o partnerstvu (Memorandum of Understanding), koji su potpisali predsjednici IFLA-e, IRA-e (Međunarodne čitateljske udruge) i IBBY-ja (Međunarodnog odbora za dječju knjigu)
- sastanke Koordinacijskog odbora Odjela javnih knjižnica (predsjednici i tajnici sekcija), od kojih je jedan bio posvećen zajedničkom radu svih sekcija tog odjela Odjela (Knjižnice za djecu i mladež, Narodne knjižnice, Školske knjižnice, Knjižnične usluge za multikulturalnu populaciju, Knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama, Knjižnice za slijepe i Knjižnice velikih gradova) na izradi smjernica za knjižnične usluge za djecu do tri godine i roditelje (projekt vodi Sekcija knjižnica za djecu i mladež)
- četverosatni program pod nazivom *Obiteljska pismenost: razmjena inovativnih politika, programa i istraživanja iz Koreje i svijeta* u kojem su bila tri pozvana izlaganja i četiri prijavljena izlaganja iz različitih zemalja odabrana za ovu konferenciju
- poseban trosatni program održan izvan konferencijskog centra, u Nacionalnoj knjižnici za djecu i mladež (pričanje priča i izložba korejskih slikovnica)
- stručne posjete Dječjoj knjižnici četvrti Socho, Dječjoj knjižnici Nowon i Narodnoj knjižnici Nowon, organizirane za članove Sekcije knjižnica za djecu i mladež, a pridružili su se i neki pozvani sudionici iz Hrvatske i Japana
- postkonferencijski stručni posjet dječjim i narodnim knjižnicama te Nacionalnoj knjižnici u Japanu na koji su poslana tri predstavnika Sekcije knjižnica za djecu i mladež.

Osim navedenog programa, održan je i niz neformalnih sastanaka na kojima se dogovarala buduća suradnja sekcija na zajedničkim projektima te programi narednih konferencija i pretkonferencija (Durban 2007. i Quebec 2008.).

Sastanci članova Stalnog odbora

Na sastancima Stalnog odbora, kojima po želji mogu prisustvovati i promatrači, rješavala su se pitanja iz domene rada

Sekcije (projekti, izrada službenih izvjava o djeci i internetu u dječjim knjižnicama te o programima opismenjavanja djece i mladeži u knjižnicama, izrada novih smjernica za knjižnične usluge za mladež, izrada Smjernica za knjižnične usluge za djecu do tri godine koje će biti objavljene i promovirane iduće godine, suradnja s Međunarodnom dječjom digitalnom knjižnicom (The International Children's Digital Library, ICDL) s kojom je Sekcija prošle godine potpisala poseban ugovor o suradnji i zadužena je u ime IFLA-e za praćenje rada ICDL-a, svečana proslava pete obljetnice rada ICDL-a koja se priprema za konferenciju 2007. godine u Durbanu, rad na prijevodu smjernica i izvjava, objavljivanje časopisa Sekcije i informacijskih materijala na IFLANET-u, i dr.). Zapisnici sa sastanaka bit će tijekom rujna dostupni na mrežnoj stranici Sekcije na IFLANET-u (<http://www.ifla.org/VII/s10/index.htm>).

Sastanci s predsjednicima i predstavnicima drugih sekcija

Od niza održanih sastanaka valja izdvojiti onaj koji je bio posvećen primjeni Memoranduma o partnerstvu s Međunarodnom čitateljskom udrugom (IRA) i Međunarodnim odborom za dječju knjigu (IBBY). Za primjenu Memoranduma Stručni i Glavni odbor IFLA-e imenovali su radnu grupu koju vode predsjednica Sekcije za čitanje, Gwynneth Evans, i predsjednica Sekcije knjižnica za djecu i mladež, Ivanka Stričević. Radi se na dvije razine, na lokalnoj i nacionalnoj sve bi tri organizacije trebale uspostaviti suradnju i raditi na zajedničkim projektima, a na međunarodnoj razini započelo se s međusobnim slanjem predstavnika na konferencije i kongrese, razmjenom linkova na mrežnim stranicama i članaka u časopisima te pozivom na izlaganja predstavnika IRA-e i IBBY-ja na IFLA-inoj pretkonferenciji vezanoj uz Svjetski knjižničarski i informacijski kongres (World Library and Information Congress, WLIC) u Durbanu.

Dogovoreno je da pretkonferenciju, koja će se u Pretoriji održati uoči WLIC-a 2007. u Durbanu, organiziraju zajednički Sekcija knjižnica za djecu i mladež, Sekcija za multikulturalne knjižnične usluge i Sekcija za čitanje u suradnji s lokalnim partnerom, Sveučilištem u Pretoriji. Tema su knjižnične službe i usluge u multikulturalnom okruženju.

Sekcija knjižnica za djecu i mladež u suradnji sa Sekcijom za usluge za slijepe organizira dvosatni zajednički program u Durbinu na temu knjiga i drugih knjižničnih materijala za djecu sa smetnjama vida. Zajedno sa Sekcijom za knjižnične usluge za multikulturalnu populaciju Dječja sekcija organizira dvosatni program na temu dvojezičnih knjižničnih usluga u dvojezičnom okruženju. Dok se za prvi program šalju obavijesti s pozivom na izlaganja, za drugi su predviđeni samo pozvani predavači.

Sastanci Koordinacijskog odbora Odjela javnih knjižnica

Ovogodišnje sastanke obilježila su dva bitna zajednička projekta svih sedam sekcija koje djeluju u Odjelu javnih knji-

žnica (Division III – Libraries Serving the General Public): izrada Smjernica za knjižnične usluge za djecu do tri godine i zajednički tzv. divizijski dan na konferenciji u Durbanu. Na sastanku je raspravljano o drugoj radnoj verziji Smjernica koja bi trebale, uz još neke priloge iz sekcija i eventualne primjedbe iz IRA-e, IBBY-ja i Sekcije za čitanje, biti gotove do kraja 2006. godine te tiskane tijekom 2007., a promovirane na idućoj konferenciji. Projekt vodi predsjednica Sekcije knjižnica za djecu i mladež.

Zajednički, tzv. divizijski dan, predviđen za konferenciju u Durbanu, programska je i organizacijska novina na IFLA-inim konferencijama. Naime, svaka sekcija daje jedan sat svog raspoloživog vremena za program kako bi se jedinstvenom temom *Knjižnice i društvena odgovornost* posebna pozornost posvetila potrebama svih kategorija korisnika i u vezi s tim odgovornosti javnih knjižnica u današnjem društvu.

Obiteljska pismenost: razmjena inovativnih politika, programa i istraživanja

Pod navedenim naslovom Sekcija knjižnica za djecu i mladež zajedno sa Sekcijom za čitanje održala je u Seulu četverosatni program. Sedam govornika u svojim se izlaganjima problematikom obiteljske pismenosti bavilo na različite načine, od prikaza studija slučaja (primjerice privatnih “bunko” knjižnica u Japanu ili posebnih programa čitanja i pričanja priča predškolcima u Danskoj) do pregleda istraživanja koja se u svijetu provode na području obiteljske pismenosti.

Program je bio iznimno dobro posjećen, sudjelovalo je čak 350 sudionika tijekom programa koji je u pauzi ugostio lokalnu grupu pripovjedača priča. Sva izlaganja dostupna su u zborniku na IFLANET-u, a većina je prevedena na nekoliko IFLA-inih službenih jezika (<http://www.ifla.org/IV/ifla72/Programme2006.htm>).

Program u Nacionalnoj knjižnici za djecu i mladež u Seulu

Nacionalna knjižnica za djecu i mladež otvorena je 28. lipnja ove godine u reprezentativnom prostoru. Knjižnica ne posuđuje građu, a dio koji je namijenjen starijoj djeci i mladeži ima nekoliko čitaonica za studijski rad te poseban odjel za istraživače sa starom i recentnom literaturom za djecu i mladež. Knjižnica prima obvezni primjerak (od dva koja šalju nakladnici u Nacionalnu knjižnicu, jedan dobiva Nacionalna knjižnica za djecu i mladež).

Uobičajenih programa i aktivnosti za djecu u slobodnom vremenu nema, ondje se dolazi radi čitanja (tiskanih materijala i elektroničkih publikacija), a na odjelu za predškolsku djecu zadivljujuće je bilo vidjeti dvadesetak male djece s njihovim roditeljima kako tiho i ne ometajući jedni druge listaju slikovnice i slušaju svoje roditelje dok im čitaju. Tako velika posjećenost tijekom dana iznimka je s obzirom na godišnje odmore, jer tijekom godine gotovo su sva djeca u dječjim vrtićima pa knjižnica više radi s organiziranim skupinama iz vrtića i škola.

Glazbena slušaonica u Nacionalnoj knjižnici za djecu i mladež

Dio konferencijskog programa koji je u knjižnici održan bio je organiziran kao zajednički program Sekcije knjižnica za djecu i mladež i Sekcije za čitanje. Osim izložbe korejskih slikovnica, lokalni pripovjedači priča pokazali su kako se u korejskim knjižnicama pričaju priče predškolskoj djeci. Ono što zadivljuje je činjenica da se pri pričanju priča ne koriste tzv. vanjski efekti. Djeca pažljivo slušaju pripovjedača kojemu je na raspolaganju samo njegov glas, a geste su minimalne. Djeci se ne servira doživljaj (kao što je to uobičajeno za oblike pričanja priča kod nas gdje se koriste brojna pomagala, primjerice, scenski efekti, aplikacije, kostimi i sl.). Ovaj način prezentiranja oralne tradicije omogućava svakom slušatelju da razvije vlastiti odnos s pričom i vlastiti doživljaj, neopterećen različitim vanjskim efektima. Fascinantno je bilo vidjeti predškolsku djecu, koja su se tijekom programa spontano s roditeljima pridružila pričanju priča, kako pažljivo dvadesetak minuta slušaju pripovjedača i uživaju u priči.

Činjenica da postoji posebna nacionalna knjižnica za djecu i mladež govori o tome kako se u Južnoj Koreji velika pozornost pridaje djeci. Podatak da je u posljednjih nekoliko godina porast otvaranja dječjih knjižnica osam tisuća posto govori da se korejska vlada posebno brine da u svakoj lokalnoj sredini postoji dječja knjižnica. Stoga ne čude podaci da u Koreji nema nepismenih, da više od 90 posto domaćinstava ima pristup internetu te da je upravo Južna Koreja zauzela vrlo visoko mjesto na ljestvici najpismenijih u svijetu (rezultati PISA projekta iz 2000. godine).

Posjeti dječjim knjižnicama

Tijekom konferencijskog tjedna Sekcija knjižnica za djecu i mladež posjetila je dvije dječje knjižnice (Socho i Nowon) te Narodnu knjižnicu Nowon u kojoj je i dječji odjel. Unatoč činjenici da su prostori više nego lijepi, knjižnice dostupne na niskim policama, vrlo očuvane jer su na policama samo recentna izdanja, kompjutori na svakom koraku, u prostor za manju djecu ne ulazi se u obući (prostori zimi imaju podno grijanje) i sve djeluje vrlo čisto i uređeno, osta-

je dojam pretjerane uređenosti i određenosti bez spontanosti. Improvizacije nisu moguće jer za sve postoje pravila od kojih se ne odstupa. Primjerice, za posjet prvoj dječjoj knjižnici dogovoreno je 26 sudionika i unatoč molbama nekih zainteresiranih, taj broj nije mogao biti promijenjen iako nisu postojali realni vidljivi razlozi za to. Na panoima i zidovima nema spontano nastalih dječjih radova, a ako ih u knjižnici i ima, oni su prezentirani na pomno uređenoj izložbi. No, djece ima (što ne čudi s obzirom na činjenicu da u Seulu živi deset milijuna ljudi) i čitaju puno. Narodna knjižnica Nowon otvorena je od sedam sati ujutro do deset sati navečer. Prilikom posjeta u 21,30 sati zatekli smo prepunu studentsku čitaonicu ljudi svih dobi. Korisnici mogu sami zaduživati i razduživati građu, a *barcod* iskaznice imaju snimljen u mobitelu pa umjesto s iskaznice, čitač očitava članski broj s mobitela.

O svim održanim programima članovi Sekcije pisat će izvještaje koji će biti objavljeni u idućem časopisu Sekcije, planiranom za objavljivanje na IFLANET-u u prosincu 2006. godine.

Koordinacijski odbor javnih knjižnica u Zagrebu

Iduće će godine u ožujku Zagreb ugostiti Koordinacijski odbor Odjela javnih knjižnica na njegovom redovitom sastanku. Bit će to prilika našim stručnjacima za susret s predsjednicima i tajnicima sekcija koje se bave knjižničnim službama i uslugama za javnost, od predsjednika i tajnika Sekcije za narodne knjižnice, koji su ujedno predsjedavajući Koordinacijskog odbora, do predsjednika i tajnika svih drugih sekcija koje djeluju unutar Odjela javnih knjižnica.

I. Stričević

ivanka.stricevic@knjizmed.t-com.hr

Izveštaj o radu Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja IFLA/FAIFE

Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja IFLA/FAIFE ostvarila je na ovogodišnjoj konferenciji u Seulu veći dio svog najavljenog programa. Gost prvoga sastanka Komisije, Alex Byrne, predsjednik IFLA-e, pohvalio je rad FAIFE koja aktivno provodi suvremenu politiku IFLA-e, usmjerenu na veću uključenost knjižničara u pitanja od društvenog interesa. U tom smislu naglasio je obnovljenu i pojačanu suradnju IFLA-e s UNESCOM na području kulturne suradnje.

Dnevni red sastanaka Komisije sadržavao je niz tematskih blokova. T. Haavisto, članica FAIFE zadužena za koordinaciju IFLA-e i WSIS-a (Svjetski sastanak na vrhu o informacijskom društvu), podnijela je izvještaj o aktivnostima IFLA/WSIS kontaktne skupine. Cilj rada IFLA-e u razdo-

blju poslije WSIS-a je postaviti knjižnice u središte Informativnog društva, odakle bi učinkovito djelovale na nacionalnu i međunarodnu informacijsku politiku, strategiju i financiranje. Ključni je koncept Akcijskoga plana (WSIS Action Lines) oko kojeg se IFLA treba zauzimati i uključiti svoje snage (radije nego sudjelovanje u grupama civilnoga društva). Već su održane radionice i konferencije u Finskoj i Danskoj, s tim da je FAIFE bila suorganizator konferencije u Helsinkiju u svibnju 2006. godine.

Podneseno je izvješće o radu Komisije u prošloj godini i glavnim temama kojima će se FAIFE baviti u 2006. i 2007. godini. Jedan od važnih učinaka FAIFE u prošloj godini bilo je istraživanje o pristupu internetu u svijetu, ujedno doktorski rad S. Hamiltona, koje je objavljeno u seriji Svjetskih izvješća za 2004. godinu i koje je značajno pridonijelo izradi smjernica za internet. O nacrtu Smjernica održana je u proljeće 2006. radionica u Londonu, a tekst nacrtu je poslan članovima Komisije radi dostavljanja primjedbi i komentara. U nastavku sastanka znatno je vrijeme posvećeno bloku o ljudskim pravima. Na dnevnom redu se našlo ponovo tzv. kubansko pitanje i tri rezolucije u vezi s tim.

To su najprije rezolucije knjižničarskih društava Litve i Latvije, kojima ta društva traže potporu IFLA-e za osudu kubanskih vlasti zbog torture nad tzv. nezavisnim kubanskim knjižničarima. Druge dvije rezolucije podnijeli su: Društvo knjižničara Kube (La Asociación Cubana de Bibliotecarios, ASCUBI) i članica FAIFE, M. Terry (Kuba). Rezolucije Društva knjižničara Latvije i Litve upućene su Vijeću IFLA-e koje ih je i stavilo na dnevni red završnog sastanka, no članovi FAIFE smatrali su da Komisija ima pravo i obvezu raspraviti i djelovati savjetodavno po tom pitanju. M. Terry u svom je prijedlogu rezolucije tražila izravno uključivanje FAIFE u sva pitanja koja se odnose na nasilje, zabrane i sve druge oblike ometanja slobodnoga pristupa informacijama.

Osim članova FAIFE, u vrlo dinamičnoj raspravi sudjelovao je i M. Dowling, predsjednik odjela Američkog knjižničarskog društva za međunarodne odnose. Postavljeno je pitanje o stvarnoj potrebi da se ponovno (i po ko zna koji put) sastanci FAIFE opterećuju dugotrajnim raspravama na temu kubanskih nezavisnih knjižničara, a zaključeno je da bi bilo bolje uspostaviti poseban forum na listservu FAIFE koji bi se bavio samo tzv. kubanskim pitanjem.

Prijatelji kubanskih knjižničara, u čije ime se R. Kent ponovno obraćao knjižničarskim društvima zemalja bivšeg istočnoeuropskog komunističkoga bloka i Hrvatske tražeći potporu rezoluciji, pozivaju se na nalaze međunarodnih promatrača, između ostalog Amnesty Internationala i drugih. A. Kagan (USA), član FAIFE, dostavio je komisiji dokument pod nazivom *Izmišljeno i činjenice o "Nezavisnim knjižničarima" s Kube: još jednom* (priređila Ann Sparanese, savjetnica Američkog knjižničarskoga društva), u kojem se optužbe Prijatelja kubanskih knjižničara odbacuju kao neistinite, a "nezavisni kubanski knjižničari" označuju kao pla-

čenicima američke administracije, zaduženi za propagandu u sklopu stalnog američkog embarga i pritiska na Kubu.

FAIFE je nakon zaista duge rasprave zaključila da u rezolucijama litvanskog i latvijskog društva nema ničeg novog u odnosu na ono što je FAIFE već izrekla u deklaraciji iz Bostona 2001. godine, na koju se i ovom prilikom poziva, te da bi za konačnu prosudbu cijelog slučaja trebalo prikupiti još potrebne i relevantne dokumentacije.

U prilog navedenom stavu FAIFE je i predloženi nacrt rezolucije IFLA-e *Knjižnice i ljudska prava* koju je priredio P. Sturges, predsjednik FAIFE. Anticipirajući ovakav stav IFLA-e, Hrvatsko knjižničarsko društvo, odnosno njegova FAIFE komisija, nisu smatrali potrebnim voditi posebne rasprave o slučaju. U tom smislu članica FAIFE iz Hrvatske odgovorila je R. Kentu da se u HKD-u nije ponovno vodila rasprava u vezi kubanskoga pitanja s obzirom na nepromijenjen stav u odnosu na odgovor koji mu je upućen prošle godine. Obje rezolucije, i litvanskog i latvijskoga društva, povučene su s dnevnog reda sjednice Vijeća IFLA-e.

U okviru ovoga tematskog bloka također je iznesen nacrt Rezolucije IFLA/FAIFE o Zakonima o nacionalnoj sigurnosti, koji je priredio P. Sturges i amandmanima nadopunio A. Kagan. U rezoluciji se između ostalog navodi da nacionalni tzv. antiteroristički zakoni potiču praksu suprotnu pravu na informaciju (povećano povlačenje podataka o korisnicima interneta, nadzor nad korištenjem interneta i istraživanje povijesti čitanja korisnika knjižnica) te stoga IFLA poziva sve knjižnice i knjižničarska društva da se zauzmu za povlačenje ili izmjene takvih represivnih zakona kojima se vrši nasilje nad temeljnim ljudskim pravom na privatnost i neometan pristup informacijama šire javnosti.

Poseban blok izvješća odnosio se na aktivnosti FAIFE u području glavnih ovogodišnjih tema: HIV/AIDS, siromaštvo i korupcija. Sve tri teme su zastupljene u seriji Svjetska izvješća za 2005. godinu, a odnose se na društvenu odgovornost knjižnica. FAIFE drži da knjižnice i informacijske službe moraju jače naglašavati pitanja koja se tiču uvjeta i življenja u njihovom okruženju. Jedino na taj način one mogu prepoznati svoju društvenu odgovornost i ulogu u podupiranju jednakog prava na intelektualnu slobodu i prava svih da budu uključeni u društvo informacija i znanja.

Stoga FAIFE smatra da se knjižnice moraju aktivno uključiti u borbu protiv pandemije HIV-a/AIDS-a, siromaštva i korupcije. Programski odbor FAIFE (A. Kagan, A. Curry i M. Terry) organizirao je u četvrtak, 24. kolovoza četverosatnu sesiju pod nazivom *Pristup informacijama o HIV-u/AIDS-u: pitanje života i smrti*. Nakon uvoda u sesiju A. Kagana, predsjednika

Programskog odbora i člana FAIFE, uvodno izlaganje o društvenoj odgovornosti knjižničara za pružanje informacija o HIV-u/AIDS-u održao je A. Byrne, predsjednik IFLA-e. Izlaganje *Globalna zdravstvena knjižnica: odgovor na pitanje o pristupu informacijama o HIV-u/AIDS-u* održala je Yvonne Grandbois, koordinatorica knjižnice Svjetske

zdravstvene organizacije. Nakon rasprave održana su izlaganja o informacijama koje o HIV-u/AIDS-u dobivaju stanovnici Južne Afrike i Kube. Elaine Salo (Afrički Institut za spolove, Sveučilište Cape Town, JAR) održala je izlaganje *Oni to imaju pokriveno: lekcije o mladima, spolovima i popularnoj kulturi u borbi protiv pandemije HIV-a/AIDS-a*, a Margarita Pobeja, ravnateljica knjižničnih službi Nacionalnog informacijskog centra medicinskih znanosti na Kubi, izlaganje *Stvaranje Informacijskog centra zajednice BIBLI-OSIDA na Kubi: mogućnosti primjene u drugim zemljama*.

Temama iz serije Izvještaja iz svijeta 2005. FAIFE istodobno najavljuje svoje pripreme za Svjetsku konferenciju IFLA-e u Durbanu 2007., te nastoji uspostaviti jaču suradnju s afričkim knjižničarima i organizacijama civilnog društva. A. Dick (Južnoafrička Republika) izvijestio je o naporima da se unutar Južnoafričkog knjižničarskog i informacijskog društva (Library and Information Association of South Africa, LIASA) uspostavi posebna komisija FAIFE. A. Kagan izvijestio je o pripremama programa i imenima predavača za IFLA-inu konferenciju u Durbanu 2007. godine. U okviru financijske potpore Švedske informacijsko-dokumentacijske agencije (Swedish International Development Cooperation Agency, SIDA) potpisao bi se ugovor o suradnji s Afričkim institutom za informacijsku etiku (AIEI). Ta suradnja uključuje potporu provedbi istraživanja za Izvješća iz svijeta i tematska izvješća, organizaciju seminara i radionica, izradu smjernica i priručnika, održavanje AIEI konferencije u Pretoriji u siječnju 2007. i ostale aktivnosti.

Kroz suradnju s AIEI najviše bi se obrađivala tema borbe protiv korupcije, kojoj bi bila posvećena dva važna skupa: radionica u Zagrebu 2006. i pretkonferencijski sastanak u Durbanu 2007. godine.

M. Šapro-Ficović izvijestila je o pripremama 6. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama 2006., čija je tema *Etika knjižničara i etičke društvene norme*, koji će se zajedno s radionicom o ulozi knjižnica i informacija u borbi protiv korupcije održati 8. i 9. prosinca 2006. u Zagrebu (NSK). Inicijalna radionica o antikorupciji IFLA/FAIFE i HKD/Komisijom za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja u suradnji s Transparency Internationalom Hrvatska također ulazi u program potpore SIDA-e i od nje se očekuje donošenje nacrt (rezolucije) o načinu na koji bi knjižničari i informacijski stručnjaci mogli promovirati uključivanje knjižnica u svjetsku borbu protiv korupcije.

U okviru izvješća o suradnji s afričkim zemljama, F. Kirkwood, član FAIFE (u ostavci), podnio je izvještaj o seminaru *Pristup informacijama i znanju za razvoj* održanom od 27. do 30. ožujka u Adis Abebi, čiji su organizatori bili Sekcija za službene publikacije (Government Information and Official Publications Section, GIOPS) i FAIFE. Potporu održavanju seminara dali su još i Ekonomska komisija za Afriku UN-a (United Nations Economic Commission for Africa, UNECA), Afrička sekcija IFLA-e i bivša predsjednica IFLA-e, Kay Raseroka.

Prvi dio seminara označio je prvi međunarodni pokušaj knjižničara u primjeni zaključaka WSIS 2005. u Tunisu i mogućnosti izgradnje afričkih kapaciteta za razvoj knjižnica i pristup informacijama i znanju, a u drugom dijelu govorilo se o strateškom upravljanju i korištenju vladinih informacija u Africi. Sudionici iz Afrike, njih oko 80, jednoglasno su podržali prijedlog rezolucije o osnivanju grupe afričkih knjižničara za razmjenu informacija i akcije koja bi ubuduće djelovala pod nazivom Pristup informacijskoj mreži – Afrika (The Access to Information Network-Africa, AINA). Većina izlaganja s konferencije dostupna je na mrežnim stranicama UNECA-e <http://www.uneca.org/dis/events/20-06/wsis-library/main.html>.

Od aktivnosti u Africi treba spomenuti, prema komentarima sudionika, odličnu radionicu koju je FAIFE pod nazivom Intelktualna sloboda i društvo informacija i znanja održala u okviru Konferencije knjižnica istočne, centralne i južne Afrike (Standing Conference of Eastern, Central and Southern African Library, SCECSAL) XVII 10. srpnja 2006. u Dar es Salaamu, Tanzanija, v. na <http://www.tla.or.tz/scecsal2006/Programme.html>. Svi su se nazočni knjižničari složili o potrebi repozicioniranja profesije za društvo informacija i znanja, o čemu je na radionici donesena i posebna izjava.

Na drugom sastanku komisije osim članova su nazočili i predstavnici IFLA-ine Sekcije za genealogiju i lokalnu povijest kako bi izvijestili Komisiju o raspravama u vezi svojih razgovora o problemu ograničenoga pristupa informacijama iz popisa stanovništva. Još na kongresu IFLA-e u Buenos Airesu 2004. bila je imenovana raspravišna grupa koju su sačinjavali predstavnici IFLA/FAIFE (P. Drost, B. Jones i F. Kirkwood), IFLA/Genealogy and local history Section (E. Melrose i M. Thatcher) i FAIFE/CLM (F. Bakken). Grupa je trebala istražiti pravne probleme i pristup genealoga i povjesničara tom problemu te dati moguće preporuke za djelovanje FAIFE.

Grupa je utvrdila da problem nije ograničen samo na zatvaranje podataka o osobama iz popisa stanovništva s početka 19. stoljeća nego mnogo šire, na najnovije popise stanovništva. Zaštitu privatnosti, nacionalna legislativa u nekim zemljama (Kanada, Australija, neke države SAD-a, možda i Njemačka) protumačila je na način da se zahtijeva ne samo trajno zatvaranje osobnih podataka od goleme povijesne važnosti za generacije znanstvenih istraživača nego čak i njihovo trajno uništavanje nakon što se provede statistička obrada. Taj problem grupa je proširila s popisa stanovništva na ostale vrste službenih podataka (zapisi o vojnoj službi, o smrti, imigrantima).

Kao rezultat velikih pritisaka javnosti, kanadska i australaska vlada odlučile su uvesti u svoje zakonodavstvo mogućnost izbora, odnosno osoba koja odgovara popisu stanovništva može se odlučiti hoće li podatke o sebi zauvijek zatvoriti ili ostaviti otvorenima za znanstvena istraživanja u budućnosti. Ta odluka nosi potencijalnu opasnost od naru-

šavanja integriteta i korisnosti od cjelovitog popisa za buduće analize. Stoga, u ime grupe, F. Kirkwood predlaže da tijela kao što su IFLA i UNESCO sastave načela o ograničenju privatnosti navedenih podataka za dobro javnosti i budućih povijesnih istraživanja. Načela trebaju priznati da osobni podaci koje vlada drži zatvorene u dužem vremenu pripadaju javnosti, a ne samo vladi.

Za kraj ovog izvješća spomenimo jednu od najboljih točaka ovogodišnjeg programa FAIFE u Seulu, iznimno dobro posjećenu raspravu o kontroverzama koje su izazvali crteži proroka Muhameda objavljeni u stripu danskoga časopisa Yillands Posten. Crteži su, kako je poznato, izazvali burne, mjestimično nasilne reakcije islamskoga svijeta.

Knjižnice kao mjesta koja omogućuju slobodan pristup informacijama i znanju, koje podrazumijeva pravo na slobodu mišljenja i izražavanja, također su uključene u osnovna pitanja o kojima je FAIFE htjela čuti mišljenja i komentare sudionika konferencije: postoje li granice te slobode i ako da, gdje su? Tko ih stvara, propisuje, tko je odgovoran za njih; postoji li pravo na uvredu, s obzirom da je za nekog uvreda ono što za nekog drugog nije i obratno. A. Byrne, predsjednik IFLA-e, i P. Sturges, predsjednik FAIFE, otvorili su raspravu čiji je moderator bio B. Mc Kee, član FAIFE i IFLA/GB, a u kojoj je sudjelovao veći broj sudionika. Mnogi od njih su izrazili mišljenje po kojem se ne bi smjelo u ime slobode izražavanja vrijeđati vjerske osjećaje ljudi, dok su u blagoj manjini ostali oni koji bi se zauzimali za apsolutnu slobodu izražavanja.

Čini se da je ipak osnovna poruka s ovog skupa sadržana u uvodnim riječima koje su nazočnima uputili A. Byrne i P. Sturges, a ta je da svatko ima pravo na slobodno izražavanje makar ono značilo i uvredu; isto tako, svatko ima pravo odgovoriti na uvredu, ali nitko nema pravo u to ime uzimati oružje u ruke i služiti se nasiljem kao odgovorom.

FAIFE je na ovogodišnjoj konferenciji u Seulu uspješno obavila velik dio svog opširnog i ambicioznog programa. I osim niza sastanaka Komisije i Izvršnog odbora, plenarnih izlaganja i rasprava, kao da je nedostajalo još vremena kako bi se do kraja obradile najavljene teme. Taj osjećaj nedostatka vremena vjerojatno će prepoznati i drugi koji su se tih dana užurbano kretali po kongresnom centru COEX nastojeći stići na vrijeme na sastanke komisija, predavanja i društvena događanja.

Bogatstvo programa, organiziranost i ljubaznost domaćina, živost, dinamičnost, modernost, digitalno doba... sadržani u izvrsno pogodnom nazivu *Libraries-dynamic engines of the future* vjerojatno je ono po čemu će se najviše pamtili Svjetski kongres IFLA 2006. i mjesto njegovog održavanja - fascinantni glavni grad J. Koreje, Seul.

M. Šapro-Ficović
msapro@dkd.hr

Izveštaj o radu Stalnog odbora IFLA-ine Sekcija za upravljanje knjižničarskim društvima

Stalni odbor IFLA-ine Sekcija za upravljanje knjižničarskim društvima (Management of Library Association Section, MLAS), prema već uobičajenoj praksi, i ove je godine zasjedao u dva navrata u okviru Svjetskog knjižničarskog i informacijskog kongresa održanog u Seulu od 19. do 25. 8. 2006. godine. Sastanku je prisustvovala većina članova, a iz dnevnog reda koji se sastojao od osamnaest točaka izdvojeno samo nekoliko važnijih rasprava i odluka.

Za početak možda jedna ne toliko važna koliko za nas zanimljiva rasprava vezana uz usvajanje zapisnika sa sjednice održane u Zagrebu od 16. do 18. veljače 2006. godine. Osim jednoglasnog usvajanja zapisnika, bila nam je osobita čast primiti isto tako jednoglasne pohvale na račun "domaćinskih i profesionalnih kvaliteta" Hrvatskoga knjižničarskog društva, pokrovitelja i organizatora trodnevnog sastanka Sekcije. Sljedeći sastanak Sekcije najavljen je za veljaču 2007. u Chicagu.

Evaluacijom dosadašnjeg rada Stalnog odbora utvrđeno je da neki članovi MLAS-a već duže vrijeme ne prate sastanke i ne sudjeluju u radu Sekcije. Na prijedlog predsjedavajućeg Keitha Michael Fielsa odlučeno je da se njihova dva mjesta u Stalnom odboru zamijene novim članovima. Kako u Odboru nema predstavnika knjižničarskih društava iz azijskih zemalja i Rusije, otvorena je mogućnost nacionalnim društvima Malezije i Ruske Federacije da kandidiraju svoje predstavnike koji bi odradili preostali dio mandata.

Također je Odbor raspravljao i o rezultatima provedenja Programa globalnog razvoja knjižničarskih društava (Global Library Association Development Programme, GLAD) koji IFLA, u nastojanju da unaprijedi rad knjižničarskih društava, organizira već drugu godinu. Program se razvija pod pokroviteljstvom MLAS-a, a osnovan je i Odbor za mentorstvo koji nadgleda program i pomaže kandidatima u odabiru partnera. Do sada je nekoliko regionalnih društava iz azijskih zemalja, centralne i istočne Afrike i ruskog govornog područja sudjelovalo u različitim radionicama za unaprijeđivanje upravljačkih i zagovaračkih vještina. Eventualno partnerstvo i zajednički projekti HKD-a i ostalih knjižničarskih društava u regiji otvaraju i nama slične mogućnosti.

Veliki dio rasprave drugog dijela sastanka bio je posvećen evaluaciji MLAS-ovog programa održanog na Kongresu u Seulu. Osim pohvala svim referentima koji su vrlo zanimljivo i s mnogo entuzijazma pričali o svojim postignućima u zagovaranju knjižnica i knjižničarskih društava u nacionalnim okvirima (SAD, Malezija, Njemačka), istaknuto je kako je nedostajala interakcija sudionika. Iako je dvorana bila prepuna, zainteresiranih više nego prošle godine, izostala je šira rasprava. Većina članova Stalnog odbora smatra da je način izlaganja bio previše formalan i nije pružao dovoljno mogućnosti za rad u malim grupama. Manje referata, više radionica ujedno je

i jedan od važnijih zaključaka o kojemu će se više raspravljati na sljedećem polugodišnjem sastanku. U Chicagu će se detaljnije pripremiti konačan program za Durban koji će biti prilagođen potrebama knjižničarskih društava Afrike.

Smatramo važnim još napomenuti da je Hrvatsko knjižničarsko društvo i ove godine putem svog predstavnika sudjelovalo u radu IFLA-inog Vijeća, koji je za razliku od prethodnih godina zasjedao samo jedanput, i to nakon završne sesije. Riječ je ipak o značajnih dvadeset glasova koliko prema IFLA-inom Statutu pripada našem HKD-u!

E. Bačić

Edita.Bacic@pravst.hr

Izveštaj o radu Sekcije za katalogizaciju

Kao članica Stalnog odbora IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju, prisustvovala sam sastancima održanim 19. i 25. kolovoza 2006. godine. Na prvom je sastanku predsjednica Stalnog odbora, Judith A. Kuhagen iz Kongresne knjižnice, obavijestila nazočne da dosadašnji urednik biltena i mrežnih stranica, Patrick Le Boeuf iz Nacionalne knjižnice Francuske, zbog promjene radnog mjesta više nije u mogućnosti obavljati spomenute dužnosti. Za novog urednika biltena Sekcije SCATNews izabran je William A. Garrison iz Knjižnice Sveučilišta Syracuse. Novi urednik mrežnih stranica Sekcije je John Hostage iz Knjižnice Pravnog fakulteta na Harvardu.

Iz opširnog dnevnog reda obaju sastanaka izdvojim sljedeće:

1. Barbara Tillett izvijestila je o novim događanjima vezanim uz IME-ICC (International Meetings of Experts for an International Cataloguing Code). Kao što hrvatska kataložna javnost već zna, IFLA je 2003. pokrenula održavanje niza regionalnih sastanaka kataložnih stručnjaka koji bi trebali rezultirati izradom novih međunarodnih kataložnih načela. Nacrt novih načela, koji bi trebali preuzeti ulogu Pariških načela te služiti kao osnova za izradu pojedinih kataložnih pravilnika (code for codemakers), objavljen je u zborniku prvog sastanka (ISBN 3-598-242-75-1) koji je održan u Frankfurtu 2003., a dostupan je i na mrežnim stranicama <http://www.ifla.org/VII/s13/scatn/news20.pdf>. Sljedeći sastanak održan je u Buenos Airesu 2004., a godinu dana kasnije objavljen je i zbornik (ISBN 3-598-24277-8). Na ovogodišnjoj IFLA-inoj konferenciji predstavljen je zbornik s trećeg sastanka (ISBN 3-598-24278-6) koji je održan u prosincu 2005. u Kairu. Neposredno prije održavanja IFLA-ine konferencije, u Seulu je održan i četvrti sastanak, dok će završni, peti, koji bi trebao rezultirati konačnim tekstom načela, biti održan u kolovozu 2007. u Južnoafričkoj Republici. Iako je dvoj-

beno da li će dokument s novim načelima izrade katalognih pravilnika imati jednaku težinu koju su svojevremeno imala Pariška načela, ponajprije zbog istodobne izrade RDA (Resource Description and Access), držimo da je ta inicijativa iznimno značajna za sve katalogne zajednice koje i dalje katalogiziraju prema vlastitim nacionalnim katalognim pravilnicima.

2. Grupa za pregled FRBR-a (FRBR Review Group) nastavlja svoje aktivnosti, pod vodstvom predsjednice Pat Riva s kanadskog sveučilišta McGill, o kojima možete saznati više na adresi <http://www.ifla.org/VII/s13/wgfrbr/wgfrbr.htm>. Među njima ističem održavanje prvog sastanka za vrijeme ovogodišnje IFLA-ine konferencije, FRBR Working Group on Aggregates. Aktivnosti spomenute radne grupe obuhvaćaju ispitivanje primjene modela FRBR na publikacije u više svezaka, serijske publikacije, integrirajuću građu, nizove publikacija, zbirke, antologije, zbornike te na publikacije s dodacima uz sadržaj i ilustracijama.
3. Radna grupa za bibliografske standarde za digitalne tekstovne dokumente (*Working Group for a Bibliographic Standard for Digital Text Documents*) također se na ovogodišnjoj IFLA-inoj konferenciji sastala po prvi put pod vodstvom predsjednika Erika Thorlunda Jepsena. Njihov rad bi u skorij budućnosti trebao uroditi odgovarajućim dokumentom.

Na ovogodišnjoj IFLA-inoj konferenciji Sekcija za katalogizaciju održala je program naslova Partnerstva u katalogizaciji: načela, projekti i nakladnici. Sva se izlaganja nalaze na IFLANET-u <http://www.ifla.org/IV/ifla72/Programme-2006.htm> (program pod brojem 123). Istaknula bih izlaganje skupine autora o projektu VIAF (Virtual International Authority File) Njemačke nacionalne knjižnice i Kongresne knjižnice (<http://www.ifla.org/IV/ifla72/papers/123-Bennett-en.pdf>).

O katalogizaciji je bilo riječi i u drugim programima. Tako je u sklopu programa ICABS-a (IFLA-CDNL Alliance for Bibliographic Standards) Alan Danskin iz Britanske knjižnice održao izvrsno izlaganje provokativnog naslova "Tomorrow never knows": the end of cataloguing? (<http://www.ifla.org/IV/ifla72/papers/102-Danskin-en.pdf>).

Njegov zaključak govori o mogućem porastu važnosti katalogizacije u budućnosti, ali i o promjenama koje je nužno poduzeti kako bi katalogizacija opstala. U sklopu istog programa Warwick Cathro iz Nacionalne knjižnice Australije govorio je o promjenjenoj ulozi knjižničkog kataloga (<http://www.ifla.org/IV/ifla72/papers/102-Cathro-en.pdf>). No, opaska Michaela Gormana nakon njegovog izlaganja dala je povoda za razmišljanje svim onima koji smatraju da knjižnične kataloge treba što prije moguće pretvoriti u sustave što sličnije Googleu.

A. Barbarić
abarbari@ffzg.hr

Izveštaj o radu Radne grupe za FRANAR i Studijske grupe za razvoj ISBD-a

Radna grupa za FRANAR na sastanku je završila raspravu o primjedbama koje je dobila nakon međunarodne rasprave o dokumentu *Uvjeti za funkcionalnost preglednih zapisa: konceptualni model*. Informacije o Radnoj grupi i verziji koja je bila na javnoj raspravi možete vidjeti na <http://www.ifla.org/VII/d4/wg-franar.htm>. Dogovorena je posljednja verzija dokumenta te je odlučeno da će se ta verzija još jednom odaslati na javnu raspravu jer je tekst znatno doraden prema dobivenim primjedbama, posebice muzejske zajednice, ali i daljnjim razmišljanjima članova Grupe u smislu pojašnjavanja koncepata. Nova verzija dokumenta pod naslovom *Functional Requirements for Authority Data: A Conceptual Model* bit će objavljena na IFLA-inoj listi.

Studijsku grupu za razvoj ISBD-a osnovala je Grupa za pregled i preradbu ISBD-a Sekcije za katalogizaciju. Osnovni je zadatak Studijske grupe ispitati mogućnost spajanja sedam specijaliziranih ISBD-a u jedan dokument koji bi ujedno sadržavao i osuvremenjene verzije ISBD-a koji su u fazi preradbe, tj. ISBD(ER)-a, ISBD(CM)-a i ISBD(A)-a. Više o Studijskoj grupi (Study Group on Future Directions of the ISBDs) i njenim zadacima možete naći na <http://www.ifla.org/VII/s13/isbd-rg.htm>. Studijska grupa izradila je dokument kojim je pokazala da je spajanje moguće, te u novi, ujednačeni ISBD integrirala dopune pojedinačnih ISBD-a koje su prihvaćene na razini Grupe za pregled i preradbu ISBD-a te primjedbe radnih grupa Komisije za katalogizaciju kojima je prva verzija poslana na uvid. *Ujednačeni ISBD* odaslan je na raspravu u srpnju 2006., a dokument je dostupan na <http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/Invitation4WWreview07-2006.htm>. **Rasprava traje do 15. listopada 2006. godine.** Na sastanku u Seulu Studijska grupa raspravila je prve primjedbe dobivene većinom od članova Komisije za katalogizaciju i dogovorila sastanak u prosincu 2006. na kojem će se raspraviti primjedbe javne rasprave. Objavljivanje dokumenta predviđa se za sredinu 2007. godine.

M. Willer
mirna.willer@nsk.hr

Izveštaj o radu Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama

Dan prije službenog početka IFLA-ine konferencije u Seulu, 19. kolovoza 2006., u kongresnom i izložbenom prostoru COEX, održan je sastanak članova Stalnog odbora IFLA-ine Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama (Libraries Serving Disadvantaged Persons, LSDP).

Sastanku su prisustvovali članovi Stalnog odbora Sekcije: predsjednica Joanne Locke (Kanada), tajnica Tone

Moseid (Norveška), Dunja-Marija Gabriel (Hrvatska), Claudie Guerin (Francuska), Yu Kikuchi (Japan), Youngsook Lee (Korea), Helle Mortensen (Danska), Misako Nomura (Japan), Gyda Skat Nielsen (Danska) i gosti-promatrači iz Japana, Južne Afrike, Koreje i Slovenije.

Predsjednica Sekcije predstavila je sudionicima sastanka novi promotivni materijal o obilježavanju 75. obljetnice rada Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama (1931.-2006.) koji je u obliku brošure izrađen za konferenciju u Seulu te se zahvalila članovima Sekcije na stručnom doprinosu i radu na tekstu brošure.

Odlučeno je da se brošura o 75. obljetnici rada Sekcije zajedno s letkom o njezinom radu i pozivom za uključivanje novih članova (izrađenom 2005. godine) dijeli tijekom predstavljanja publikacija u izdanju Sekcije u izložbenom prostoru COEX-a na konferenciji u Seulu 22. kolovoza 2006. godine. Također je odlučeno da članovi Stalnog odbora Sekcije koji u dijelu stručnog programa konferencije imaju posterska izlaganja (Dunja-Marija Gabriel, Yu Kikuchi, Joanne Locke) 22. i 23. kolovoza 2006. godine sudjeluju u promoviranju rada Sekcije dijeljenjem brošure o obljetnici i letka o radu Sekcije.

Dogovoreno je da tajnica Sekcije u glasilu *IFLA Express*, koji izlazi svakodnevno tijekom trajanja knjižničarskog kongresa i IFLA-ine konferencije, za broj 5 od 22. kolovoza 2006. priredi obavijest o proslavi 75. obljetnice Sekcije i poziv na tematski program predavanja Sekcije pod nazivom *Library Services to Dyslexic Patrons*.

Osim redovitih izvještaja o programskom i financijskom radu Sekcije u prethodnom razdoblju, Odbor je raspravljao o pismenom prijedlogu Stručnog odbora IFLA-e (koji okuplja predstavnike stručnih tijela IFLA-e) o izmjenama u članstvu i radu Sekcija.

U postupku je preispitivanje rada svih IFLA-inih Sekcija i prijedlog izmjena koje se odnose na broj članova pojedinih IFLA-inih Sekcija (50 predstavnika) i članova pojedinih IFLA-inih Stalnih odbora Sekcija (10 predstavnika) te utvrđivanje jasnih pravila o prestanku rada pojedinih Sekcija.

Rasprava na temu prijedloga teksta Stručnog odbora IFLA-e o izmjenama u radu Sekcija predviđena je odmah nakon svečanog otvorenja 72. konferencije IFLA-e 20. kolovoza 2006. i dogovoreno je da svi članovi Stalnog odbora Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama nazočni na konferenciji u Seulu budu i na raspravi te zastupaju interese Sekcije.

Odbor je nakon toga raspravljao o potrebi preispitivanja aktivnog sudjelovanja pojedinih članova u radu Sekcije. Odlučeno je da se članovi Sekcije koji se u tijeku prethodne dvije godine nisu odazvali pismeno ili došli na sastanke Sekcije isključivo s popisa članova.

Dogovoreno je da članovi Stalnog odbora Sekcije nastave pojačano raditi na proširenju članstva, a posebice na pridobivanju u rad Sekcije predstavnika iz Južne Amerike

te Australije i Novog Zelanda, kako bi bili zastupljeni interesi osoba s posebnim potrebama sa svih kontinenata.

Odbor je također raspravljao o potrebi promjene engleskog naziva Sekcije (Libraries Serving Disadvantaged Persons) zbog korištenja termina "disadvantaged persons" koji je izašao iz upotrebe i ima neprimjereno (pejorativno) značenje. Tijekom rasprave predloženi su termini "disabled persons", "persons with special needs" i "persons with special needs and disabilities", a o tome će se ponovno raspraviti i donijeti konačna odluka na polugodišnjem sastanku Sekcije u veljači 2007. godine.

U zasebnom tematskom dijelu programa 72. konferencije u Seulu 22. kolovoza 2006. u organizaciji Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama odvijala su se četiri plenarna izlaganja na temu *Library Services to Dyslexic Patrons*. Sekcija je svoj program započela izlaganjem o disleksiji s medicinskog stajališta koji je održao profesor psihijatrije Sungdo David Hong iz Koreje.

Nakon toga su članice Sekcije Gyda Skat Nielsen i Helle Mortensen iz Danske govorile o europskom iskustvu u pružanju knjižničnih usluga za osobe s disleksijom, Misako Nomura iz Japana o azijskom iskustvu te tehnologiji i pomagalima za pružanje knjižničnih usluga za osobe s disleksijom, a Youngsook Lee iz Koreje izvijestila je o istraživanju koje je provedeno o stanju knjižničnih usluga za osobe s disleksijom u azijskim knjižnicama.

Članovi Sekcije održali su dva izlaganja na posteru na temu knjižničnih usluga za osobe s posebnim potrebama i jedno postersko izlaganje o 75. godina neprekidnog rada Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama u dijelu stručnog programa konferencije 22. i 23. kolovoza 2006. godine. Dunja-Marija Gabriel predstavila je poster na temu istraživanja koje se provodi u Hrvatskoj o disleksiji među maloljetnim prijateljima i organiziranju logo-biblioterapijskih radionica za djecu i mlade u knjižnicama odgojnih domova i kaznenih ustanova pod nazivom *Čitanjem protiv nasilja i kriminala*, a Yu Kikuchi o knjižnicama za bolničke pacijente u Japanu.

Joanne Locke predstavila je poster o povijesti i 75. godina rada Sekcije te su predstavljene i sve smjernice za osobe s posebnim potrebama koje je izradila i objavila Sekcija, a prevedene su na pet službenih jezika IFLA-e. Smjernice su također prevedene i na još sedam jezika, a na hrvatskom su jeziku promovirane na posteru Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom, Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe i Smjernice za građu lagana za čitanje. Tom prilikom istaknuto je da smjernice koje je izradila Sekcija knjižnica za osobe s posebnim potrebama čine više od polovice ukupnih izdanja u okviru niza *IFLA's Professional Report Series*.

Nakon zasebnog tematskog dijela Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama uslijedio je zajednički dio programa s IFLA-inom Sekcijom knjižnica za slijepe na temu *How to make your website accessible to all: issues and ex-*

periences. Održana su četiri plenarna izlaganja na temu dostupnosti mrežnih stranica za osobe s posebnim potrebama. O praksi u Finskoj govorile su Minna von Zansen i Katarina Kiilianen, o japanskom iskustvu Jun Ishikawa, o korejskom iskustvu Chungo Kim, o britanskoj praksi Jenny Craven, a o iskustvu u radu s djecom koja ne mogu čitati crni tisak u Švedskoj Jenny Nilsson.

Osim navedenog, Sekcija knjižnica za osobe s posebnim potrebama održala je još dva službena sastanka na kojima se raspravljalo o strategiji rada Sekcije i programima rada Sekcije u razdoblju 2006.-2008. godine. Navedeno uključuje veći broj aktivnosti, a izdvojila bih tiskanje i promociju Smjernica za knjižnične usluge za osobe s demencijom (Guidelines for Library Services to Persons with Dementia) i početak rada na Smjernicama za knjižnične usluge za osobe s teškoćama u razvoju (Library Services to Developmentally Disabled Persons) u razdoblju 2006.-2007. te izradu novog izdanja Smjernica za građu laganu za čitanje (Guidelines for Easy-to-Read Materials) u razdoblju 2007.-2008. godine.

Na sastancima Sekcije posebice se opširno raspravljalo o pripremi teme i izlaganja članova Sekcije u programskom dijelu idućeg Svjetskog knjižničarskog i informacijskog kongresa i 73. konferencije IFLA-e (Južna Afrika, Durban, 19.-23. kolovoza 2006.) na temu *Libraries for the future: Progress, Development & Partnership*. Sekcija knjižnica za osobe s posebnim potrebama radi u sklopu Division III (Libraries Serving the General Public) koja je nadležna za javne knjižnice i okuplja predsjednike i tajnike različitih sekcija.

Predsjednica Sekcije knjižnica za osobe s posebnim potrebama obavijestila je nazočne da su članovi Division III dogovorili da zajednička tema stručnog rada sekcija na konferenciji u Durbanu bude posvećena društvenoj inkluziji.

Na sastanku Sekcije bili su gosti-promatrači Dora Ackerman i Lucille Webster, knjižničarke iz Južne Afrike koje su svojim sugestijama pomogle u usmjeravanju izbora teme za održavanje zasebnog tematskog dijela Sekcije u okviru programa 73. konferencije IFLA-e u Durbanu. S obzirom na interes knjižničara u Južnoj Africi koji se bave pružanjem knjižničnih usluga za osobe s posebnim potrebama, izbor je sužen na tri teme: omogućavanje fizičkog pristupa knjižnicama i knjižničnom fondu, knjižnične usluge za bolničke pacijente i knjižnične usluge za zatvorenike.

Sekcija je razmotrila i mogućnost organiziranja zajedničkog dijela programa s IFLA-inom Sekcijom za izgradnju i opremu knjižnica i IFLA-inom Sekcijom za informacijsku tehnologiju. Konačna odluka o izboru teme i predavača donijet će se na polugodišnjem sastanku Sekcije u veljači 2007. godine koji se planira održati u Zagrebu.

D. M. Gabriel
dgabriel@nsk.hr

Odbor za autorsko pravo i druga pravna pitanja

Tijekom ovogodišnje IFLA-ine konferencije u Seulu pratila sam opsežnu, četverosatnu sesiju koja obrađuje temu koja utječe na rad svih knjižničara i svih vrsta knjižnica u bilo kojoj zemlji na svijetu.

Riječ je o dijelu programa konferencije u organizaciji IFLA-inog Odbora za autorsko pravo i druga pravna pitanja (Committee on Copyright and other Legal Matters, CLM) pod zajedničkim naslovom *What's hot? Top International and National Copyright Developments in 2006*.

Radovi izneseni tijekom ove odlično posjećene sesije obilovali su kontroverznim temama te su bili podijeljeni u dvije skupine – međunarodna i nacionalna pitanja.

Međunarodna pitanja

O *Google Book Projectu*, inicijativi digitalizacije fondova pet (sada već šest) najpoznatijih knjižnica u Sjedinjenim Američkim Državama (University of California, Harvard University, University of Michigan, The New York Public Library, Oxford University, Stanford University) koja kao ideja postoji od 2002. godine, govorili su u ime knjižničara Ronald Milne iz Bodleyjeve knjižnice pri Oksfordskom sveučilištu, Velika Britanija, te s pravnog aspekta Jonathan Band, pravni stručnjak iz SAD-a. Prvi je naglasak stavio na operativne elemente suradnje Googlea i sveučilišne knjižnice, a drugi je govorio o parnicama podignutima protiv Googlea na osnovu pretpostavke kršenja autorskog prava te zaključio kako će Google izbjeći odgovornost jedino ukoliko sud presudi kako rade u okvirima i u skladu s prirodom američkog *fair usea*.

Potom je uslijedio Heeseob Nam, korejski stručnjak s područja prava, s predavanjem *The Korea - USA Free Trade Agreement* koje je u domaćina potaknulo mnogo rasprava jer govori o nepovoljnim uvjetima, s naglaskom na pitanja autorskog prava, koji su Južnoj Koreji nametnuli veliki igrači poput SAD-a. Tema je iznimno zanimljiva i relevantna za naše društvo u svjetlu približavanja Europskoj uniji i pregovora o uvjetima u članjenja.

Sigurnim nastupom nazočne je osvojila Rajeswari Kaniyah, predstavnica udruge Consumers International, Malezija, analizom naslovljenom *Copyright and Access to Knowledge: Flexibilities in Copyright Laws in 11 Asian Countries*. Izlaganjem je dominirala nepovoljna ocjena ograničavajućih uvjeta WIPO-a koje u paketu, bezuvjetno prihvaćaju nedovoljno obaviještene, nerazvijene zemlje i zemlje u razvoju, ne koristeći sve moguće iznimke i ograničenja u korist knjižnica i slobodnog pristupa.

Sljedeća govornica, Geidy Lung, nastupila je kao službena predstavnica WIPO-a iz Ženeve s izlaganjem o akcijama educiranja knjižničara pod naslovom *WIPO's Program for Libraries: How WIPO and Libraries Can Help Each Other*. Na kraju nije uspjela zadovoljavajuće odgovoriti na sva pitanja o odgovornostima te specijalizirane agencije UN-a koja su joj

postavili ostali sudionici potaknuti prethodnim izlaganjem.

Sljedeća dva izlaganja tematski su također povezana sa Svjetskom organizacijom za intelektualno vlasništvo: *The WIPO Broadcasting Treaty - Why Libraries Should Oppose This Treaty* Haralda von Hiemlcronea iz Državne i sveučilišne knjižnice iz Aarhusa, Danska, te *WIPO Development Agenda – 2006 : A Brief Update* Barbare Stratton iz britanskog CLIP-a. Tim izlaganjima također su dominirali iznimno kritički tonovi.

Nacionalna pitanja

Robert Oakley (Georgetown University, Washington, DC, SAD) u izlaganju *Orphan Works - The US Examines Ways of Making Orphan Works More Accessible to Users* još jednom je u svjetlu novih projekata digitalizacije aktualizirao problem djela kojima se teško utvrđuje nositelj autorskog prava.

Zatim je Victoria Owen (University of Toronto, Toronto, Kanada) govorila o projektu izgradnje *Public Domain Registryja* u Kanadi. Riječ je o katalogu građe nezaštićene autorskim pravom (u Kanadi autorsko pravo prestaje 50 godina nakon smrti nositelja) temeljenom na *wiki* metodi (kolaborativna izgradnja putem interneta tijekom koje korisnici slobodno dodaju, uređuju, brišu i mijenjaju sadržaj). Katalog bi tijekom vremena trebao prerasti u bazu digitalizirane građe, no postavljena su pitanja vlasništva nad tako izgrađenom bazom i dr.

Članak 108 američkog autorskog prava regulira ravnotežu između ekskluzivnog prava autora i izdavača te korisnika i aktera koji omogućuju slobodan pristup djelu. O promišljanju ove delikatne ravnoteže u digitalnom dobu govorio je Jim Neal (Columbia University, New York) u izlaganju pod naslovom *Rethinking Copyright Exceptions and Limitations in the Digital Age: The Section 108 Study Group Process in the US*.

Najviše prašine u svijetu knjižničnih usluga dostave dokumenata u posljednje vrijeme diže slučaj procesa protiv Subita (Subito) – privatne tvrtke koja vrši dostavu i razmjenu dokumenata za znanstvene knjižnice u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj. Proces je pokrenulo nekoliko izdavača koji zahtijevaju zabranu isporuke korisniku putem e-maila, ftp-a i skidanja s interneta, pa čak i zabranu međubibliotečne posudbe kopiranih članaka faksom i običnom poštom! Prvostupanjska presuda donesena je u korist Subita, ali knjižničarska javnost u ovim državama, a i šire, još zadržava dah u očekivanju žalbi na višim instancama sve do Europskog suda, jer o konačnom rješenju ovisi hoće li knjižnice u budućnosti slobodno dostavljati dokumente ili to raditi uz obveznu licencu pribavljenu od izdavača. O ovom dramatičnom razvoju događaja izvijestio je Harald Müller, knjižničar i pravnik s Max Planck Instituta u Heidelbergu.

Međunarodna konferencija *Libraries in the Digital Age* (LIDA)

(Dubrovnik i Mljet, 29. svibnja - 4. lipnja 2006.)

Sedma međunarodna konferencija LIDA održana je od 29. svibnja do 4. lipnja 2006. u Dubrovniku i na Mljetu. Odjel za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Osijeku i Rutgers Sveučilište iz Sjedinjenih Američkih Država bili su organizatori i ovogodišnje LIDA-e. Znanstveni je i stručni rad konferencije bio usmjeren na sljedeće dvije teme *Kulturni, društveni i institucionalni utjecaj i položaj digitalnih knjižnica* te *Oblikovanje digitalnih knjižnica za djecu i mladež*. Osim Tatjane Aparac-Jelušuć (Sveučilište J. J. Strossmayer u Osijeku) i Tefka Saračevića (Sveučilište Rutgers, SAD), ovogodišnji su kodirektori bili i Carol C. Kuhlthau (Sveučilište Rutgers, SAD) i Ross Todd (Sveučilište Rutgers, SAD).

Bogat stručni program koji se odvijao tijekom pet konferencijskih dana sastojao se od 4 radionice, 33 izlaganja, 27 poster-izlaganja i panel-rasprave. Jedno je popodne bilo posvećeno počasnom gostu Jacku Meadowsu sa Sveučilišta Loughborough iz Velike Britanije. Navedene sadržaje pratilo je 157 sudionika iz Hrvatske i svijeta (iz 24 zemlje!). Kao i svake godine, posebna je pozornost posvećena mladim znanstvenicima i studentima - na LIDA-i 2006 sudjelovalo je 20 dodiplomskih i 18 poslijediplomskih studenata (iz Slovenije, Hrvatske (Osijek, Zadar, Zagreb), Makedonije, Estonije, SAD-a itd.).

Sponzori ovogodišnje LIDA-e bili su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Američka ambasada u Zagrebu, *British Council Croatia*, Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica grada Dubrovnika, Turistička zajednica grada Osijeka, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Elsevier, Školska knjiga, CARNet, Iskon i Dom zdravlja Osijek.

Od pozvanih izlaganja valja istaknuti ono profesora emeritusa Roberta Hayesa (UCLA, SAD) naslovljeno *Libraries in National Information Economies* u kojem je definirao

J. Ille

jagoda.matovina@knjizmed.t-com.hr

ulogu knjižnica u nacionalnim ekonomijama i detaljno opisao metodologiju svog budućeg istraživanja na tu temu, koje će provesti u SAD-u i Hrvatskoj (istraživanje financira *Fulbright Commission* i IREX). Violet Harada (Sveučilište Hawaii, SAD) govorila je o partnerstvu nastavnika i knjižničara u istraživačkom procesu u okviru obrazovne reforme, čiji je cilj izmijeniti i poboljšati poučavanje i ponašanje pri učenju. Marija Dalbello (Sveučilište Rutgers, SAD) u svom se pozvanom izlaganju pozabavila utjecajem digitalnih knjižnica na humanističke znanosti, a Ching-chieh Chen (Simmons College, SAD) iskoristila je ovu priliku kako bi identificirala osnovne izazove s kojima se susrela pri oblikovanju *Global Memory Net*. Elisabeth D. Liddy (Sveučilište Syracuse, SAD) predstavila je digitalnu knjižnicu za stručnjake u području zdravstva, a Anna Maria Tammara govorila je o obrazovanju za digitalne knjižnice u Europi. Istaknula je da su europski nastavni planovi i programi za digitalne knjižnice zasad usmjereni na knjižnice, kulturnu baštinu ili računalnu znanost (ovaj potonji je u Europi najčešći).

Od ostalih predavača svakako valja spomenuti Zinaidu Manzuch (Sveučilište Vilnius, Litva) koja je predstavila suvremene trendove i istraživački potencijal u području kulturne baštine i informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) nacionalnih knjižnica novih zemalja članica EU. Ona je u tu svrhu analizirala najznačajnije europske strateške dokumente u području kulturne baštine i IKT-a i deset nacionalnih knjižnica. Marta Mestrovic Deyrup (Sveučilište Seton Hall, SAD) predstavila je projekte digitalizacije na američkim katoličkim sveučilištima, a Boris Badurina (Sveučilište u Osijeku) opisao je svoj tromjesečni boravak na Simmons Collegeu u SAD-u, gdje je radio na projektu *Global Memory Net*. U drugom je dijelu svog izlaganja pokazao blago iz Muzeja Slavonije koje se u ovom trenutku nalazi u spomenutoj digitalnoj zbirci.

Među zanimljivijim izlaganjima svakako je bilo ono Andrewa Whitea i Andrewa Hilla (*Sveučilište Ulster, Sjeverna Irska*) naslovljeno *Scholarship in a digital age: Questions of 'definitude' and 'totality'* u kojem su autori propitivali konačnost digitalnih dokumenata i istaknuli da se digitalne knjižnice, unatoč razvijenoj tehnologiji, nisu primaknule bliže stvarnomu (the "Real") nego tradicionalni papirni arhivi te da je fantazija o postizanju totaliteta u digitalnom okruženju stvorila još veću prazninu u srcu arhiva. Potom je Ian Johnson opisao stanje znanstvenog objavljivanja u Južnoj Americi. Posebice se pozabavio pitanjima njegove prirode, dostupnosti i međunarodne vidljivosti.

Mary Jane McNally (Srednja škola Ridge, SAD) predstavila je rezultate svog istraživanja mentalnih modela, posebice odluka i strategija koje su karakteristične za učeničko korištenje interneta u autentičnim obrazovnim okruženjima, i pritom naglasila važnost osobnih značajki i motivacije osobe koja traži (tzv. *Self as Searcher*). Ann Carlson Weeks (Sveučilište Maryland, SAD) je u izlaganju *Connecting Children and Books Through Technology* opisala različite načine na koje se diljem svijeta koristi *International Children's Digital Li-*

brary (ICDL) i predstavila buduće planove ICDL-a (oblikovanje vodiča za nastavne planove i programe, prilagodba softvera kako bi zadovoljavao međunarodne potrebe, stvaranje neprofitne ICDL zaklade itd.). Potom je Vesna Injac (Nacionalna knjižnica, Srbija) predstavila Srpsku dječju digitalnu knjižnicu - SCDL (utemeljenu na ICDL-u) i opisala inovativan softver koji omogućuje lakši pristup i uporabu te zbirke.

Andrew Large (Sveučilište McGill, VB) istaknuo je potrebu za tehnologijom koja bolje odgovara korisničkim potrebama i zahtjevima. Identificirao je djecu kao važne korisnike informacijske i komunikacijske tehnologije i upozorio da ona moraju biti uključena u proces oblikovanja. Louise Limberg (Swedish School of LIS, Švedska) govorila je o potraživanju informacija kao predmetu učenja. Francisco Javier Garcia Marco (Sveučilište Zaragoza, Španjolska) istražio je društvene i psihološke aspekte oblikovanja digitalnih knjižnica za djecu i mlade.

Tanja Buzina, Miroslav Milinović, Nebojša Topolščak i Mirna Willer predstavili su projekt arhiviranja mrežnih izvora u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, a Mariam Ansari govorila je o izazovima izgradnje i uporabe digitalne knjižnice u Iranu (spora internet veza, jezik). Claire McInerney predstavila je projekt Informacijskog grada u kojem je sudjelovala i narodna knjižnica irskog gradića Ennis. Konačno, Ray Lonsdale i Chris Armstrong (Sveučilište Aberystwyth, Wales) predstavili su rezultate svog istraživanja o ulozi sveučilišne knjižnice u poučavanju i razvijanju informacijske pismenosti srednjoškolaca u Velikoj Britaniji jer je primijećeno da učenici dolaze na fakultet bez dovoljno informacijske pismenosti. Zaključili su da sveučilišta ne surađuju dovoljno sa srednjim školama te da je potrebno donijeti nacionalnu strategiju za međusektorsku suradnju.

Najžustrije rasprave i razmjenu iskustava i savjeta izazvala su i ove godine izlaganja na posteru. Ove su godine sudionici LIDA-e imali priliku razgledati 17 postera – 8 znanstveno-istraživačkih i 9 stručnih. I ove je godine Ocjenjivački odbor, u sastavu prof. dr. sc. Tefko Saračević, prof. dr. sc. Dora Sečić (Filozofski fakultet, Osijek), profesorica emerita Carol Kuhlthau i prof. dr. sc. Ross Todd, dodijelilo sljedeće nagrade: u kategoriji znanstveno-istraživačkih postera nagradu za najbolji poster dobila je Mateja Šmid (Sveučilište u Ljubljani, Slovenija) za rad naslovljen *End Users and Their Impact on Digital Repositories*, a poster Vesne Špac (Šumarski institut, Jastrebarsko) naslovljen *Forest Scientists in Digital Library Environment* proglašen je drugim. U kategoriji stručnih radova najboljim je proglašen poster Ane Sudarević (Knjižnica OŠ Dubovac, Karlovac) *Digital Collection of Students' Picture-books*, a drugi je bio poster Dmitra Poposkog (Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Makedonija) pod naslovom *Digitization of Old Books and Manuscripts with Special Characteristics Using a Scanner and a Digital Camera: Comparisons, Tips and Tricks for Better OCR*. Pobjednicima su dodijeljene posebne potvrde i besplatna registracija za sljedeću LIDA-u.

Ove je godine po prvi put na LIDA-i, u suorganizaciji

sa studentskim ogrankom ASIST-a u Europi, upriličen i *PhD Forum* - zamišljen kao mjesto na kojem mladi znanstvenici i doktorski kandidati predstavljaju svoja istraživanja u obliku postera. To je idealna prilika da se u razgovoru sa svjetski priznatim stručnjacima iz područja porazgovara o mogućim nejasnoćama, zatraži savjet i dobije poticaj za neka daljnja istraživanja. Na ovogodišnjem je Forumu sudjelovalo 10 doktorskih kandidata iz zemlje i svijeta. Ocjenjivački je odbor, opet u istom sastavu, dodijelio nagrade za najbolje prijedloge istraživanja u okviru doktorskih studija kako slijedi: najboljim je prijedlogom istraživanja proglašen *The Changing Role of Librarians – A Study in a Polytechnic Context* Kerstin Sevon (Åbo Akademi, Finska), a drugim istraživanje Signe Jantson (Sveučilište u Tallinnu, Estonija) *Book Trade in Estonia 1865-1940*. Pobjednice su, osim posebne potvrde o dodijeljenoj nagradi, dobile i pravo na besplatnu kotizaciju za LIDA-u 2007. i besplatnu godišnju članarinu u ASIST-u.

Osim gore spomenutog Foruma, na LIDA-i je organiziran već tradicionalni doručak s predstavnicima ASIST-a i studenata. Ove je godine na doručku bio i predsjednik ASIS&T-a, Michael Leach, koji je dodiplomskim i poslijediplomskim studentima iz Hrvatske i inozemstva govorio općenito o ASIS&T-u, prednostima članstva u profesionalnim udruženjima te budućim planovima ove međunarodne udruge.

Na ovogodišnjoj je LIDA-i, u suorganizaciji s Hrvatskim knjižničarskim društvom i Dubrovačkim knjižnicama, predstavljen i najnoviji broj *Vjesnika bibliotekara Hrvatske (VBH)* i knjiga *Prilozi utemeljenju informacijske znanosti* profesora Tefka Saračevića s američkog sveučilišta Rutgers.

LIDA je završila panel-raspravom u kojoj su sudjelovali Bob Hayes, Nick Belkin, Tefko Saračević, Michael Leach, Carol Kuhltau, Jack Meadows i Liz Liddy. Tefko Saračević moderirao je raspravu koja se povelala oko sljedećih pitanja: kako je ASIST utjecao na njihov profesionalni život, jesu li sveučilišne knjižnice u nevolji, hoće li knjige nestati itd. Na panelu je najavljena sljedeća LIDA koja će se održati od 28. svibnja do 1. lipnja 2007. godine. Sve informacije bit će dostupne na mrežnim stranicama www.ffos.hr/lida ili na upit na lida@ffos.hr.

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Radovi za Novosti broj 34
primaju se na adresu Uredništva
do 1. studenoga 2006.

Mole se autori da uz potpis
navedu i svoju e-mail adresu.

Okrugli stol o združenim diplomskim studijima i reformi sveučilišta te Radionica o digitalizaciji

(Zadar, 5. - 7. lipnja 2006.)

U okviru razvojnog projekta pod naslovom *Interdisciplinarni diplomski studij u polju informacijskih znanosti – digitalizacija pisane baštine*, koji je financirala Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, na Sveučilištu u Zadru 5. lipnja ove godine održan je okrugli stol o združenim diplomskim studijima i reformi sveučilišta, s posebnim naglaskom na obrazovanje za digitalizaciju. Skup je otvorila prof. dr. sc. Tatjana Aparac-Jelušić, voditeljica projekta, a potom su uslijedila uvodna izlaganja partnerice na projektu, Anne Marie Tammara sa Sveučilišta u Parmi, Italija, predsjednika IFLA-ine Sekcije za obrazovanje, profesora Terryja Weecha sa Sveučilišta Illinois, Urbana-Champaign, SAD, i profesorice Ching-chih Chen sa Simmons Collegea, Boston, SAD, voditeljice projekta Global Memory Net.

Nakon što su predavači iznijeli svoja stajališta utemeljena na iskustvima stečenim dugogodišnjim radom u nastavi i praksi, uslijedila je rasprava o predloženim dokumentima priređenim u okviru programa i rad u manjim skupinama u kojem su sudjelovali svi sudionici (predstavnici Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Odsjeka za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu i Osijeku, Katedre za knjižničarstvo pri Sveučilištu u Zadru, pojedinih sveučilišnih knjižnica itd.).

Nakon okruglog stola, za baštinske stručnjake (knjižničare, muzealce i arhiviste) iz regije organizirana je dvodnevna radionica na engleskom jeziku iz digitalizacije kulturne baštine. Voditeljica radionice bila je profesorica Ching-chih Chen, a suradnici Boris Badurina i Boris Bosančić s Odsjeka za informacijske znanosti, Filozofski fakultet u Osijeku.

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Gosti-predavači na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku

Odsjek za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Osijeku nastavio je i ove godine s praksom ugošćavanja svjetski priznatih predavača i znanstvenika. Tako je u ljetnom semestru akademske godine 2005./2006. u izvođenju nastave na Odsjeku sudjelovalo pet nastavnika.

U razdoblju od 24. travnja do 5. svibnja 2006. na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, u okviru programa CEEPUS, gostovao je prof. dr. sc. Sebastian Eschenbach. Profesor Eschenbach voditelj je studija na Visokoj školi za informacijske stručnjake u Eisenstadtu, Austrija, i stručnjak je za pitanja upravljanja informacijama i znanjem, a osječkim je studentima održao ciklus predavanja na temu Management for Information Professionals.

Kao gost-predavač od 24. travnja do 19. svibnja 2006. na Odsjeku je boravio profesor emeritus Robert Hayes s Kalifornijskog sveučilišta u Los Angelesu (UCLA, SAD). Prof. Hayes, po obrazovanju matematičar, prvi tečaj programiranja polazio je još davnih 50-ih godina prošlog stoljeća. Svoje iskustvo u računalnom području uspješno je prenio u područje knjižničarstva baveći se u širem smislu implementacijom računalnih sustava u knjižnicama. Od 60-ih godina prošlog stoljeća razvija *Library Planning Model*, vlastitu aplikaciju (u MS Excelu) koja predstavlja izvrstan alat za dobivanje prijeko potrebnih informacija kod planiranja izgradnje knjižnica. *Library Planning Model* uspješno je predstavljen studentima četvrte godine. Također, profesor Hayes održao je ciklus predavanja *System Analysis for Library Management* studentima treće godine u okviru kolegija Knjižnični sustavi i mreže.

Prof. dr. sc. Žarka Vujić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu održala je 12. svibnja studentima prve godine informatologije u Osijeku predavanje *Muzeji i nova tehnologija: od informatizacije zbirki na početku do oblika i promišljanja komunikacije danas*. Profesorica Vujić dala je povijesni pregled primjene informacijske tehnologije u muzejima, od oblikovanja muzejskih informacijskih sustava 1980-ih do primjene računala unutar komunikacije muzeja i digitalizacije muzejske građe danas. Na koncu je istaknula da će stvarna muzejska baština i stvarno iskustvo posjeta muzejima opstati unatoč digitalnim surogatima i ostati čvrstim uporištem opstanka muzejskih institucija.

Ray Lonsdale, profesor na Odjelu za knjižničarstvo Velškog sveučilišta u Aberystwythu, VB, i direktor Centra za istraživačke studije boravio je na osječkom Odsjeku za informacijske znanosti u sklopu programa razmjene koji podupire British Council. Profesor Lonsdale stručnjak je za dječje knjižničarstvo i elektroničko nakladništvo, a studentima je u razdoblju od 15. do 19. svibnja 2006. održao ciklus predavanja na temu E-book publishing.

Profesorica emerita Carol C. Kuhlthau, gostujuća profesorica na Odsjeku za informacijske znanosti, u sklopu pro-

grama na osnovi Ugovora o suradnji Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i Sveučilišta Rutgers, New Brunswick, NJ, SAD, održala je ciklus predavanja na temu Seeking Meaning: Users Behavior in School and Children's Libraries od 22. do 26. svibnja 2006. godine. Profesorica emerita Carol Kuhlthau voditeljica je Centra za međunarodno istraživanje školskih knjižnica (Center for International Scholarship in School Libraries – CISSL) i profesorica na Odjelu za informacije, komunikacije i knjižnične studije (GLIS) pri Sveučilištu Rutgers, SAD.

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Natječaj fondacije „Bill&Melinda Gates“

Fondacija „Bill&Melinda Gates“ raspisala je i ove godine natječaj za dodjelu nagrade pod nazivom „Access To Learning Award“. Nagrada se od 2000. godine dodjeljuje knjižnicama koje uspješno provode programe **besplatnog** pristupa informacijama korištenjem novih informatičkih i komunikacijskih tehnologija. Nagrada iznosi milijun dolara.

Prvu nagradu 2000. godine je, bez natječaja i odlukom fondacije, dobila Gradska knjižnica u Helsinkiju, Finska, a potom su, na temelju natječaja, nagradu dobile knjižnice ili ustanove u Argentini i Gvatemali (2001.), Kolumbiji (2002.), Južnoafričkoj Republici (2003.), Kini (2004.) i Bangladešu (2005.) i Nepal (2006.).

Ono što je važno napomenuti je da se na natječaj mogu javiti knjižnice i slične ustanove izvan Sjedinjenih Američkih Država koje osiguravaju besplatan pristup informacijama – dakle, ustanove koje nemaju članarinu i ne naplaćuju internet, ali koje rade na razvoju IC tehnologija kao i edukaciji korisnika i djelatnika za njihovo korištenje. Posebno se vrednuju takvi programi za društveno isključene osobe i grupe i manjine.

Prijave se primaju do 31. prosinca 2006. godine, a pojednosti u svezi natječaja, kao i obrasci, mogu se zatražiti upitom na adresu INASP, 58 St Aldates, Oxford, OX1 1 ST, UK ili putem e-maila: cpriestley@inasp.info, te telefona (+44) 20 8997 324 i faksa (+44) 20 8810 9795.

Z. Sviben
z.sviben@kgz.hr

Poziv na 10. seminar ARHIVI, KNJIŽNICE, MUZEJI: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture

(Poreč, 22.-24. studenoga 2006.)

U Poreču se od 22.-24. studenoga 2006. održava 10. seminar ARHIVI, KNJIŽNICE, MUZEJI: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. Organizatori su se odlučili da ove godine naprave "inventuru" postignuća seminara, ali i da otvore mjesta vizijama i novim temama za buduće seminare. O prvoj temi govorit će eminentni

profesori Tatjana Aparac Jelušić, Ivo Marojević, Žarka Vujić i Goran Zlodi, a oslikavanje budućnosti prepušteno je profesorima Tomislavu Šoli, Gorodonu Dunsireu i Predragu Paleu. Na tu temu održat će se i panel rasprava.

Prijedloge za izlaganje na posteru molimo pošaljite najkasnije do 15. listopada 2006. na adresu moderatora Želimira Laszla: zlaszlo@ndc.hr

Detaljni program, prijavnica, raspored radionica i ostalih zbivanja vidjeti na adresi: <http://public.carnet.hr/akm/>.

M. Willer

mirna.willer@nsk.hr

Preliminarni program

Srijeda, 22. studenoga

- 8,00-9,00 *Registracija*
 9,00-9,30 Tatjana Aparac Jelušić (Filozofski fakultet, Osijek) AKM seminari: doprinos usustavljanju teorije informacijskih znanosti
 9,30-10,00 Jozo Ivanović (Hrvatski državni arhiv, Zagreb)
 10,00-10,30 Tomislav Šola (Filozofski fakultet, Zagreb)
 10,30-11,00 *Odmor*
 11,00-11,30 Predrag Pale (Fakultet elektrotehnike i računarstva, Zagreb). Sutra ujutro
 11,30-12,00 Gordon Dunsire (CDLR, Glasgow, Velika Britanija)
 12,00-12,30 Ivo Maroević, Žarka Vujić, i Goran Zlodi (Filozofski fakultet, Zagreb). AKM i muzejska zajednica u Hrvatskoj : deset godina poslije
 12,30-14,00 *Ručak*
 14,00-15,30 Radionice:
 (1) Kulturni turizam
 (2) Arhivsko gradivo u ne-arhivskim ustanovama
 15,30-16,00 *Odmor*
 16,00-17,30 Radionice:
 (1) Kulturni turizam
 (2) Arhivsko gradivo u ne-arhivskim ustanovama
 17,30-19,00 Predstavljanje postera

Četvrtak, 23. studenoga

- 9,00-9,00 Frans Schouten
 9,30-10,00 Milan Trenc
 10,00-10,30 Sofija Klarin. Strukturalni metapodaci digitalnih objekata
 10,30-11,00 *Odmor*
 11,00-12,30 Panel- diskusija: 10 godina AKM-a: postignuća i vizije
 12,30-14,00 *Ručak*
 14,00-15,30 Radionice:
 (3) Opis na razini zbirke: sadržajna analiza

II / Collection Level Description: Subject Analysis II

(4) Konzervatorsko/restauratorska dokumentacija II

15,30-16,00 *Odmor*

16,00-17,30 Radionice:

(3) Opis na razini zbirke: sadržajna analiza II / Collection Level Description: Subject Analysis II

(4) Restauratorsko-konzervatorska dokumentacija II

17,30-18,30 Predstavljanje novoobjavljenih publikacija

Petak, 24. studenoga

- 9,00-9,30 Regina Varniene (Nacionalna knjižnica Martynas Mažvydas, Vilnius, Litva). The Strategy of Digitization of Lithuanian Cultural Heritage
 9,30-10,00 Paul Cunnea (Nacionalna knjižnica Škotske, Edinburgh, Velika Britanija) Spiders, Flies and Ointment: web archiving experiences from Scotland and the UK
 10,00-10,30 Eeva Murtomaa (Nacionalna knjižnica Finske, Helsinki, Finska). Libraries, Museum, Archives: Finnish Experience
 10,30-11,00 *Odmor*
 11,00-12,30 Prezentacije projekata:
 - Vlatka Lemić (Hrvatski državni arhiv, Zagreb). Registar arhiva
 - Markita Franulić (Muzejsko dokumentacijski centar, Zagreb). Registar muzeja, galerija i zbirki u RH
 - Mirna Willer (Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb). Europska knjižnica
 12,30-14,00 *Ručak*
 14,00-15,30 Izvještaji voditelja radionica
 15,30- Rasprava, zaključci. Najava izleta

Poziv na 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama *Profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme* i radionicu o borbi protiv korupcije *Knjižnice, organizacije civilnog društva i borba protiv korupcije*

(8.-9. prosinca 2006. u NSK, Zagreb)

Od 2001. godine Komisija za slobodan pristup informacijama Hrvatskoga knjižničarskog društva i Katedra za bibliotekarstvo Filozofskoga fakulteta u Zagrebu organiziraju uz Međunarodni dan ljudskih prava, 10. prosinca, okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama. Omogućiti slobodan pristup informacijama svim korisnicima osnovna je zadaća knjižničarske struke i ona je za nju odgovorna.

Ovogodišnja je tema Okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme. Suorganizator skupa i organizator jednodnevne radionice o borbi protiv korupcije jest IFLA/FAIFE.

Na skupu će se razmatrati tri skupine pitanja povezanih s navedenom temom:

- u prvom dijelu posvećenom profesionalnoj etici knjižničara razmotrit će se temeljne vrijednosti knjižničarske profesije i prika-

zati rezultati istraživanja kojega provodi HKD-ova Komisija za slobodan pristup informacijama

- u drugom će se dijelu razmatrati pitanja vezana uz slobodan pristup informacijama u globalnom informacijskom okruženju i s njim povezana etička pitanja (zaštita privatnosti, intelektualno vlasništvo, računalna sigurnost i sl.)
- treći će dio biti posvećen suradnji knjižnica i nevladinih udruga u dostizanju i povećanju etičkih standarda društva (osnaživanje informacijski siromašnih, pravo na informaciju, borba protiv korupcije). Ovaj je dio ujedno uvod u radionicu na temu borbe protiv korupcije koja će se održati slijedećeg dana u suradnji s IFLA/FAIFE i nevladinim udrugama.

Prijavnice će od 1. listopada biti dostupne na mrežnim stranicama HKD-a: <http://www.hkdruštvo.hr>, kao i informacije o hotelskom smještaju (od 1. studenoga)

Kontakt:

Tina Matošević: hkd@nsk.hr

Programski odbor:

Alemka Belan-Simić, Aleksandra Horvat
Marica Šapro-Ficović, Paul Sturges

Preliminarni program

8. prosinca 2006. (petak)

Profesionalna etika knjižničara i etičke društvene norme

1. Profesionalna etika knjižničara

- 9,30-10,00 Aleksandra Horvat, *Filozofski fakultet u Zagrebu*: Važnost profesionalne etike
- 10,00-10,30 Jože Urbanija, *Zveza bibliotekarskih društava Slovenije, Ljubljana*: Subjektivna etička odgovornost knjižničara u davanju informacija
- 10,30 – 11,00 pauza – kava
- 11,00-11,30 Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja HKD-a: Prikaz rezultata istraživanja o profesionalnoj etici
- 11,30-12,00 Rasprava
- 12,00-13,30 pauza - osvježenje

2. Knjižnice i informacijska etika

- 13,30-14,00 Barbara Jones, (Wesleyan University, Boston, SAD), *IFLA/FAIFE*: Privatnost u digitalnom okruženju
- 14,00-14,30 Nataša Glavor, *CARNET, Zagreb*: Kriminal i etika na internetu
- 14,30-14,45 Rasprava
- 14,45-15,00 pauza – kava

3. Knjižnice i borba protiv korupcije (uvod)

- 15,00-15,30 Paul Sturges, (*Loughborough University, Velika Britanija*), *predsjednik IFLA/FAIFE*: Korupcija, transparentnost i uloga knjižnica
- 15,30-16,00 Josip Kregar, *Pravni fakultet, Zagreb*: Znanjem protiv korupcije : dostupnost podataka i transparentnost javnih institucija

- 16,00-16,30 Archie Dick: *Odsjek za informacijske znanosti, Sveučilište u Pretoriji, JAR*: Uloga pristupa informacijama u stvaranju nove Južne Afrike
- 16,30-17,00 Rasprava i zaključci

9. prosinca 2006. (subota)

Radionica o borbi protiv korupcije

- 9,00-9,30 Prijava sudionika i pozdravni govor
- 9,30-9,45 Paul Sturges: Program IFLA/FAIFE o borbi protiv korupcije
- 9,45-10,00 Predstavnik Transparency International, Berlin (TBA): TI i borba protiv korupcije
- 10,00-10,15 Predstavnik TI Croatia (TBA): ALAC : sredstvo u borbi protiv korupcije pomoću informacija
- 10,15-10,30 Predstavnik TI Bosna i Hercegovina: ALAC (TBA)
- 10,30-10,45 Predstavnik TI Rumunjska ALAC: (TBA)
- 10,45 – 11,15 pauza - kava
- 11,15-12,30 Panel: Program i ciljevi IFLA/FAIFE
Sudionici: Paul Sturges, Barbara Jones, Archie Dick...

Rasprava

- 12,30-13,30 pauza - osvježenje
- 13,30 Zaključci i zahvale
- 14,00 Zatvaranje radionice

2. okrugli stol *Knjižnice u funkciji osiguranja kvalitete obrazovanja*

(Neum, 16. - 17. lipnja 2006.)

U okviru 4. međunarodnog savjetovanja - Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse - i ove je godine u Neumu održan okrugli stol posvećen regionalnoj suradnji pravnih i sveučilišnih knjižnica. Organizatori su bili Pravni fakultet u Mostaru i Pravni fakultet u Splitu, a u radu je sudjelovalo dvanaest predstavnika pravnih i sveučilišnih knjižnica iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije. U okviru glavne teme *Knjižnice u funkciji osiguranja kvalitete obrazovanja* izlagali su Dragutin Nemeč, Blaženka Peradenić-Kotur, Dejana Glamočić i Edita Bačić, čija će izlaganja biti objavljena u Zborniku radova Pravnog fakulteta u Splitu. Svi sudionici aktivno su sudjelovali u raspravi te primjerima iz svojih sredina dali značajan doprinos osvjetljavanju uloge knjižničara u procesu visokoškolskog obrazovanja.

Zaključeno je da status knjižničara nije adekvatno riješen u cijeloj regiji iako se po bolonjskoj reformi podrazumijeva da zajedno s nastavnim osobljem knjižničari osiguravaju kvalitetu studiranja. Osim klasičnih poslova, visokoškolski knjižničari danas neposredno sudjeluju i u nastavnom procesu obrazujući studente i istraživače u području informacijske pismenosti. Drugim riječima, *de facto* su suradnici u nastavi iako im zakonodavac ne priznaje taj status. Također je vođen i vrlo inspirativan razgovor na temu financiranja visokoškolskih knjižnica, pa se raspravljalo o načinima pronalazanja dodatnih izvora za nabavku opreme i knjižničkog fonda.

Zaključeno je da činimo jednake napore u našim sredinama kako bi knjižnicama osigurali dodatna sredstva, međutim prilike su različite. U Bosni i Hercegovini još uvijek je primaran nedostatak redovitih izvora financiranja, a slična je situacija i u Crnoj Gori. Zanimljivo je i iskustvo kolegice koja vodi knjižnicu na privatnom Pravnom fakultetu Sveučilišta Union u Beogradu - ona se susreće s manje ili više sličnim problemima kao i ostali koji rade u državnim visokoškolskim ustanovama, s razlikom što su dodatni izvori financiranja (različita donatorstva) u prošlogodišnjem proračunu njezine knjižnice iznosili oko 35% ukupnih sredstava. Uz razgovor o financiranju govorilo se i o organizacijskim problemima i problemima komunikacije s fakultetskom upravom. U Hrvatskoj se uglavnom poštuju odredbe Zakona o knjižnicama koje nalažu postojanje Pravilnika o radu knjižnice i Knjižničkog odbora, no komunikacija voditelja knjižnica i fakultetske uprave nije svugdje jednako uspješna.

Važno je naglasiti da je dvodnevni skup protekao u vrlo inspirativnoj atmosferi te su svi sudionici izrazili zadovoljstvo što su imali priliku razmijeniti iskustva s kolegama iz drugih sredina. Jednu od najvećih prednosti regionalnog okupljanja vide u činjenici da su obnovljeni osobni kontakti, proširena međuknjižnična suradnja i stvoren okvir za daljnju suradnju i mobilnost. Također moramo istaknuti da su

organizatori okruglog stola u suradnji s Dejanom Glamočić osigurali i dva vrlo korisna predstavljanja baza pravnih podataka: *Westlaw International* i *Intellectio Iuris*. Ljiljana Prljinević iz Beograda informirala nas je o sličnoj pravnoj bazi koja se koristi u Srbiji i Crnoj Gori pod nazivom Paragraf. Susret je zaključen preporukom da se regionalna suradnja i dalje razvija, a okrugli stol organizira i naredne godine s naglaskom na organizaciju i funkcioniranje same mreže.

E. Bačić
edita@pravst.hr

Kalendar održavanja skupova HKD-a

Hrvatsko knjižničarsko društvo u 2006. godini organizator je ili suosorganizator sljedećih skupova:

- okrugli stol za osobe s posebnim potrebama "Dostupnost knjižnica za sve – knjižnične službe, usluge i računalna oprema za slijepe, slabovidne i gluhoslijepe osobe: kako u lokalnoj zajednici dolaze do izvora znanja" (Koprivnica, 6. studenoga 2006.)
- 10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji (Poreč, 22.–22. studenoga 2006.)
- 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama "Profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme" i radionica o korupciji (Zagreb, 8. i 9. prosinca 2006.)

Sve obavijesti o održavanju skupova dostupne su na mrežnim stranicama HKD-a

(<http://www.hkdrustvo.hr/>)

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara

<http://www.nsk.hr/cssu>

Pregled rasporeda predavanja listopad 2006.

LISTOPAD 2006.

<i>Datum</i>	<i>Predavanja, seminari, radionice</i>	<i>Mjesto</i>	<i>Trajanje</i>
2.10.2006.	III.2 Izgradnja digitalnih zbirki	GK, Zadar	6 sati
2.10.2006.	II.8 Osnove menadžmenta	NSK, Zagreb	8 sati
3.10.2006.	II.8 Osnove menadžmenta	NSK, Zagreb	8 sati
3.10.2006.	III.5 Multimedija u dječjim odjelima	GK, Sl. Brod	6 sati
4.10.2006.	II.3 Knjižnične službe i usluge za mladež	GK, Varaždin	6 sati
6.10.2006.	II.12 Digitalizacija knjižnične građe	NK, Sisak	6 sati
6.10.2006.	II.1 Mrežna nabava	NSK, Zagreb	4 sata
9.10.2006.	IV.10 Predmetno označivanje i pretraživanje iz znanstvenih područja	NSK, Zagreb	6 sati
9.10.2006.	II.2 Rad s korisnicima – metode i tehnike	GK, Vinkovci	5 sati
10.10.2006.	IV.5 Katalogizacija omeđene elektroničke građe	NSK, Zagreb	4 sata
11.10.2006.	I.2 Javno zagovaranje i odnosi s javnošću	NSK, Zagreb	6 sati
12.10.2006.	III.1 Izgradnja zbirki u narodnim knjižnicama	GK, Zagreb	6 sati
13.10.2006.	VI.1 Tehnike pretraživanja interneta	NSK, Zagreb	6 sati
17.10.2006.	IV.6 Normativna kontrola	NSK, Zagreb	6 sati
20.10.2006.	II.11 Marketing u knjižnicama u digitalnom okruženju	NSK, Zagreb	4 sata
23.10.2006.	IV.2 Katalogizacija serijskih publikacija	NSK, Zagreb	6 sati
25.10.2006.	II.3 Knjižnične službe i usluge za mladež	GK, Zagreb	6 sati

OBRAZAC ZA PRIJAVU

Poslati na adresu: NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara
Hrvatske bratske zajednice 4, p.p. 550, 10000 ZAGREB

ili faksirati na broj: 01/616-4186

Predavanje: (šifra tečaja) _____

Naslov predavanja: _____

Datum tečaja: ____/____/____ Kotizacija: _____

Podaci o polazniku: _____

Ime i prezime: _____

Naziv radnog mjesta: _____

Odjel: _____

Naziv ustanove: _____

Adresa: _____ Poštanski broj: _____

Tel: _____ Faks: _____ Email: _____ www: _____

Potpis polaznika: _____ Potpis odgovorne osobe: _____ Pečat _____

Datum prijave: ____/____/____

Naziv ustanove (ili ime prezime pojedinca) na koju se šalje račun _____

Adresa: _____ Poštanski broj: _____

Svi tečajevi trebaju se prijaviti i odjaviti pismenim putem. Prijave i odjave telefonom ili elektroničkom poštom ne primamo.
Mjesto održavanja: u programu su navedena mjesta održavanja svih predavanja, vježbi i radionica. Sva predavanja počinju u 10 sati.

IV. (reizborna) skupština Hrvatske udruge školskih knjižničara (HUŠK-a)

(Šibenik, 31. ožujka 2006.)

U sklopu Proletne škole školskih knjižničara u šibenskom Solarisu 31. ožujka 2006. održana je četvrta skupština Hrvatske udruge školskih knjižničara (HUŠK-a).

Dosadašnja predsjednica, Jasmina Lovrinčević iz Osijeka, osvrnula se na postignute rezultate u prethodnom mandatu, a zatim predložila novi sastav predsjedništva i Upravnog odbora. Radi boljeg protoka informacija s članstvom i učinkovitosti, djelovanje Udruge trebalo bi se temeljiti na regionalnoj podjeli na sedam podružnica, čime bi se postiglo brže rješavanje lokalnih problema. Središnjica će koordinirati rad podružnica i djelovati u zajedničkim projektima školskoknjižničarske struke. Sukladno tomu, jedna od prvih zadaća novoizabranog Upravnog odbora trebala bi biti izmjena i dopuna postojećeg Statuta Udruge.

Za novu predsjednicu izabrana je **Sanja Galic** iz Osijeka, za dopredsjednike Milan Josić i Boris Popinjač iz Zagreba, dok je tajnica ostala Sonja Tošić-Grlač iz Čakovca, a blagajnica Marija Mudri iz Osijeka.

Nakon skupštine održan je sastanak predsjedništva i novoizabranih članova Upravnog odbora po regijama kako slijedi:

1. *Grad Zagreb, Zagrebačka županija i Krapinsko-zagorska županija*
(**Milan Josić, Boris Popinjač, Ines Krušelj Vidas** - podružnica djeluje)
2. *Brodsko-posavska županija, Požeško-slavonska županija i Bjelovarsko-bilogorska županija*
(**Nada Šerić** - vodi postupak osnivanja)
3. *Osječko-baranjska županija, Vukovarsko-srijemska županija i Virovitičko-podravska županija*
(**Sanja Galic** - podružnica djeluje u Osijeku)
4. *Međimurska županija, Varaždinska županija i Koprivničko-križevačka županija*
(**Sonja Tošić-Grlač** - vodi postupak osnivanja)
5. *Dubrovačko-neretvanska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Zadarska županija i Šibensko-kninska županija*
(**Ingrid Poljanić** - vodi postupak osnivanja)
6. *Primorsko-goranska županija i Istarska županija*
(**Korina Udina** - vodi postupak osnivanja)
7. *Karlovačka županija, Sisačko-moslavačka županija i Ličko-senjska županija*
(**Jadranka Groza** - vodi postupak osnivanja).

Na sastanku je dogovoreno formiranje preostalih pet podružnica do kraja kalendarske godine, a cjelokupni postupak osnivanja, u suradnji s predsjedništvom Udruge, vodit će članovi Upravnog odbora iz dotične regije. Svi članovi HUŠK-a u najskorije vrijeme trebali bi imati plastificirane članske iskaznice s imenom člana i logom udruge, a raspravljalo se i

o planovima i aktivnostima udruge u budućnosti. Te bi aktivnosti trebale biti poticaj svim članovima Udruge da svojim idejama i izravnim djelovanjem pridonese još bržem razvoju školskih knjižnica te opravdaju značaj i ulogu stručnog suradnika knjižničara u svojim školama i široj društvenoj zajednici.

B. Popinjač

bpopinja@public.srce.hr

S. Galic

saga@net.hr

51. godišnja konferencija Međunarodne čitateljske udruge

(Chicago, 30. travnja - 4. svibnja 2006.)

Gotovo 22.000 nastavnika, pedagoga, knjižničara i ostalih stručnjaka iz cijeloga svijeta zainteresiranih za poučavanje i proučavanje čitanja i ostalih vrsta pismenosti sudjelovalo je na pedeset prvoj godišnjoj konferenciji Međunarodne čitateljske udruge (*International Reading Association, IRA*) koja se ove godine održala u Chicagu, Sjedinjene Američke Države. Na toj iznimno dobro organiziranoj konferenciji, čija je sredi-

R. Martínez šiša predsjednika IRA-e R. Allingtona

šnja tema bila *Great Teachers Inspire the World*, predstavljeno je više stotina izlaganja (predavanja, radionica, simpozija, posterskih izlaganja). Pretkonferencija *Reading Research* započela je izlaganjem Michaela Presleyja koji je govorio o značajkama uspješnih razreda i škola te istaknuo važnost profesionalnog usavršavanja nastavnika. Sama je pak konferencija započela iznimno zanimljivim i provokativnim izlaganjem poznatog pisca i obrazovnog aktivista Jonathana Kozola o stanju američkog obrazovnog sustava. Kozol je potom govorio o svojem najnovijem istraživanju koje je pokazalo da je segregacija manjinske djece u SAD-u (afričkih Amerikanaca i Latinoamerikanaca) u obrazovnom sustavu danas najizraženije, u odnosu na posljednjih 40 godina.

Jedno od zanimljivijih predavanja svakako je bilo i ono Ruebena Martineza, dugogodišnjeg frizera i omedavno knjižara uglavnom španjolske literature, koji je istodobno šišao dosadašnjeg predsjednika IRA-e, Richarda Allingtona, i govorio o svojim iskustvima vođenja knjižare, o sajmu knjiga koji je pokrenuo itd. Od ostalih bismo izlaganja, koja su ponajprije bila namijenjena nastavnicima i učiteljima, a tek u manjem dijelu knjižničarima, izdvojili sesiju na kojoj se raspravljalo o uporabi stripova u nastavi i njihovoj ulozi u poučavanju pismenosti.

Na tom je predavanju predstavljena i kratka publikacija *Using Graphic Novels in the Classroom : A Guide for Teachers and Librarians*. Sudionici konferencije imali su priliku čuti i niz poznatih pisaca za djecu i mlade, glumaca i osoba iz javnog života, kao što su glumac (i pisac knjiga/slikovnica za djecu) John Lithgow i svjetski poznat pisac krimića James Petterson. Većina se izlaganja predstavljenih na ovoj konferenciji mogu pronaći na mrežnim stranicama IRA-e (www.ira.org), a one značajnije i kupiti snimljene na CD-ROM-u ili DVD-u.

U okviru konferencije organizirana je i velika izložba nakladnika, profesionalnih udruga i komercijalnih proizvođača na kojoj su se sudionici mogli upoznati s najnovijim edukativnim pomagalicama, knjigama i slikovnicama te ih i kupiti.

U neformalnom dijelu konferencije organiziran je niz doručaka/ručaka s poznatim autorima, večer poezije i pripovijedanja priča.

Na posebnim je sesijama dodijeljeno niz nagrada za inovativne programe čitanja, predsjedništvo IRA-e preuzeo je Timothy Shanahan, profesor na Sveučilištu Illinois u Chicagu, te je najavljena iduća godišnja konferencija IRA-e koja će se održati u svibnju sljedeće godine u Torontu, Kanada. Također je najavljen 21. svjetski kongres o čitanju koji će se u kolovozu ove godine održati u Budimpešti te 15. europska konferencija o čitanju koja će se u kolovozu 2007. godine održati u Berlinu.

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Dvadeset prvi svjetski kongres o čitanju - Building Literacy Bridges

(Budimpešta, 7. - 10. kolovoza 2006.)

U mađarskom glavnom gradu od 7. do 10. kolovoza 2006. održan je 21. svjetski kongres o čitanju na kojem je predstavljeno petstotinjak izlaganja, radionica i simpozija (koja su se odvijala), a predavači su stigli iz 40 zemalja iz cijelog svijeta. Na otvorenju skupa, koji je organiziran pod visokim pokroviteljstvom mađarskog predsjednika, govorili su predsjednik Mađarskog čitateljskog društva i organizator skupa, Attila Nagy, i predsjednik Međunarodne čitateljske udruge, Timothy Shanahan.

Stručni dio skupa započeo je pozvanim izlaganjem Andreea Schleichera iz OECD-a naslovljenim *Literacy Skills for Tomorrow's World – Seeing School Systems Through the Prism of PISA*, a nastavio se iduća tri dana paralelnim sesijama u prostorijama Sveučilišta ELTE. Sva se izlaganja mogu svrstati u nekoliko tematskih skupina: Višejezična pismenost, Poučavanje čitanja, Dječja književnost i knjižnice, Kriička pismenost, Pismenost i tehnologija, Poteškoće u čitanju itd.

Od izlaganja svakako valja istaknuti ono Rosemarie So-maiah (Društvo za čitanje i pismenost, Singapur) naslovljeno *Tongues and Tales – Storytelling in a Multicultural Society*, u kojem je prikazala važnost pripovijedanja priča u singapurskoj kulturi kroz povijest, ali i pojasnila kako je izmije-njeni obrazovni sustav, koji je uveden polovicom 20. stolje-ća, gotovo ugušio tradiciju pripovijedanja priča te kako se u posljednjih desetak godina tradicija opet oživljava, a pripovijedanje priča se vraća na javne prostore (tzv. *Read Bri-dge*), ali i u škole. Posebnu ulogu u tome imaju i tzv. pripov-jedački kružoci (*Storytelling Circle*) koji okupljaju odrasle osobe koje žele pripovijedati priče jedni drugima, ali i ja-vnosti (pripovijedanja se organiziraju u školama, muzejima, knjižnicama itd.).

Iznimno je zanimljivo izlaganje održao Finney Cherian sa Sveučilišta Windsor iz Kanade koji je u izlaganju *Critical Literacy: A Philosophy of Critique, Community and Social Justice* istaknuo važnost poučavanja budućih učitelja kritičkoj pismenosti. Cherian je istaknuo da je to iznimno važno ponajprije s obzirom na sadašnje društveno-političko stanje u zemljama diljem svijeta, ali i zbog standardiziranih nastavnih programa.

Thomas Leis, dugogodišnji nastavnik, a omedavno knjižničar u *Sparta Meadowview Middle School*, SAD, u izlaganju *It Takes a Community to Raise a Child...That Wants to Read!* pokazao je kako škola može uspješno sura-đivati s lokalnom zajednicom u svrhu motiviranja učenika na čitanje, ali i osiguravanja međugeneracijskog razumije-vanja. Predstavio je niz zanimljivih projekata od kojih iz-dvajamo projekt SCORE (*Sparta's Community of Reading Enthusiasts*). U SCORE-u jedan učenik i jedna odrasla oso-ba iz lokalne zajednice čine čitateljski par koji dobije na či-

tanje istu knjigu (knjige u pravilu bira nastavnik u suradnji s knjižničarom, a teme su najčešće zlostavljanje djece od strane vršnjaka (*bullying*), zaštita okoliša, djela lokalnih autora, djela dobitnika književnih nagrada, biografije i sl.). U razdoblju od 4 do 5 tjedana učenik i odrasla osoba izmijene nekoliko pisama (tada još uvijek znaju samo ime one druge osobe) u kojima raspravljaju o knjizi, pitanjima/problemima koje donosi, osjećajima na koje ih je knjiga potakla itd.

Kad svi parovi pročitaju knjigu, u školskoj se knjižnici organizira zajednički susret svih parova uz doručak i tada se učenici upoznaju sa svojim sučitateljima, odraslim osobama iz zajednice i uživo razmjenjuju dojmove. Leis sudjeluje u organizaciji još jednog zanimljivog projekta - *Community Reader*. Zahvaljujući njemu, istaknuti se predstavnici zajednice (ali ne samo oni!) pozivaju u školu kako bi učenicima predstavili svoje omiljene dnevne novine, časopise, knjige, stripove itd. Iz njih čitaju ulomke i pojašnjavaju zašto ih vole. Leis je predstavio još jedan zanimljiv projekt nazvan Izložba zanimanja (*Career Expo*), zahvaljujući kojem u završnim razredima osnovne škole gostuju roditelji, ali i ostali članovi zajednice i predstavljaju svoja zanimanja (liječnici, cvjećari, pekari, vozači, istraživači, trgovci, zidari itd.) kako bi učenicima pomogli odlučiti se za određenu srednju školu odnosno fakultet.

U organizaciji posjeta sudjeluju knjižničari i nastavnici jezika. Naime, svaki gost mora prije dolaska ispuniti i kratak obrazac u koji unosi naziv svog zanimanja, potrebno obrazovanje i vještine, navodi jednu riječ koja je specifična za njegovu struku/zanimanje (npr. napon - električar) te njeno pojašnjenje i prilaže svoju fotografiju. Od prikupljenih se informacija izrađuju posteri ili se iste slažu u fascikle te se čuvaju u knjižnici kako bi ih svi učenici mogli i naknadno pogledati i prelistati.

Attila Nagy, predsjednik Mađarskog čitateljskog društva

Predsjednik Mađarskog čitateljskog društva, Attila Nagy, održao je iznimno zanimljivo predavanje *Increasing Cultural Gaps – As Regards Reading* u kojemu je predstavio rezultate dugogodišnjeg istraživanja o čitateljskim navika-

ma, korištenju knjižnica i interneta u Mađarskoj. Zanimljivo je da je 1964. godine 18% odraslih osoba bilo član barem jedne narodne knjižnice, dok je 2005. tek 11-12 % odraslih Mađara član neke knjižnice.

U tematskom bloku *Poticanje čitanja* Michael Lockwood s Reading sveučilišta iz Ujedinjenog Kraljevstva održao je zanimljivo predavanje naslovljeno *Promoting Positive Attitudes to Reading in English Primary Schools: Responses to PIRLS 2001*. Prema PIRLS istraživanju koje je 2001. provedeno među petnaestogodišnjacima iz 35 zemalja, britanski su tinejdžeri bili na prvom mjestu po uspješnosti u čitanju, ali istodobno tek na 27. mjestu u odnosu na stav prema čitanju. Lockwood je u izlaganju pokušao objasniti uzroke te situacije (primjerice, loša Nacionalna strategija pismenosti).

Opisao je potom nekoliko uspješnih vladinih kampanja za poticanje čitanja (*Reading Connects, Reading Champions, Reading the Game*), o kojim se više može saznati na mrežnim stranicama www.literacytrust.org.uk. Na posljetku je predstavio preliminarne rezultate svoga dvogodišnjeg istraživanja (2005.–2007.), koje je financirala Britanska akademija, a čiji je cilj identificirati i širiti primjere dobre prakse poticanja pozitivnog stava prema čitanju u osnovnim školama. Dosadašnji rezultati istraživanja pokazuju da je u stvaranju ozračja u kojem djeca čitaju za zabavu iznimno važna kultura razgovaranja o knjigama, uključivanje roditelja, ali i cijele škole u projekt, korištenje knjižnice u školi i lokalnoj zajednici, da čitanje za zabavu mora biti dio šireg nastavnog plana i programa u kojem se "uči za zabavu" i da je potrebno razvijati osobe za cjeloživotno učenje i čitanje.

Angela Martin sa Sveučilišta West Florida, SAD, održala je iznimno zanimljivu radionicu *Two Workshops Used in Florida to Effectively Teach Families How to Set Their Pre-K through 8th Grade Children Up for Successful Reading Practice at Home*. Detaljno je predstavila projekt *Families Building Better Readers (FBBR)* koji financira Ministarstvo obrazovanja u okviru programa *Just Read*. Njime se želi postići da sva djeca u državi Florida do 2011. godine čitaju tekstove koji su na razini ili iznad očekivane razine za njihovu dob. Dosad je u njemu sudjelovalo više od 4000 obitelji. FBBR je gotovo cjelodnevna radionica u kojoj stručnjaci za čitanje sudionike, tj. roditelje, na iznimno pristupačan način upoznaju s uspješnim strategijama poučavanja odnosno poticanja čitanja (kako odabirati odgovarajuću knjigu za dijete, koja pitanja postavljati kako bi ih se potaknulo za razmišljanje i razgovor o knjizi). Radionica je prevedena i prilagođena na španjolski i filipinski jezik, a svi su pozvani da istu prevedu na svoje nacionalne jezike. Također, svi materijali koji se koriste na radionicama (s detaljnim uputama kako organizirati i voditi radionicu) dostupni su besplatno na mrežnim stranicama www.justreadflorida.com/fbbr.asp.

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Novi naslovi

BIŠČAN, Frida

Knjižnice Karlovačke županije : vodič / Frida Bišćan. Karlovac : Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić", 2006. 90 str. : ilustr. ; 22 cm
ISBN 953-6829-52-5

GORMAN, Michael

Postojana knjižnica: tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom / Michael Gorman ; prevela Irena Kranjec. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. 150 str. ; 24 cm. (Posebna izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva ; knj. 11)
ISBN 953-6001-35-7

KRPAN-Smiljanec, Marina

Povijesni razvoj javnih čitaonica i knjižnica Krapinsko-zagorske županije / Marina Krpan-Smiljanec. Pregrada : Matis, 2006. 136 str. : ilustr. ; 25 cm. (Edicija Zagorsko kulturno naslijeđe)
ISBN 953-7349-01-2

Lakuš, Jelena

Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. - 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija - građa / Jelena Lakuš. Split : Književni krug, 2005. 386 str., [20] str. s tablama (faks.) : faks. ; 24 cm
ISBN 953-163-226-X

PLEVNIK, Danko

Fortuna čitanja / Danko Plevnik ; [kazalo izradila Jelica Lešćić]. Osijek : Hrvatsko čitateljsko društvo, 2006. 119 str. ; 18 cm. (Biblioteka Hrčak)
ISBN 953-97433-2-X

PROJEKT Knjižnična usluga za slijepe i slabovidne : program Europske unije CARDS 2002 Pružanje usluga neprofitnoga sektora u socijalnoj skrbi, zaštiti zdravlja, izvaninstitucionalnom odgoju i obrazovanju i zaštiti obitelji / [glavna urednica Dijana Sabolović-Krajina]. Koprivnica : Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije : Knjižnica i čitaonica "Fran Galović", 2006. - 35 str. : ilustr. u bojama ; 21 cm
ISBN 953-95470-0-8

SARAČEVIĆ, Tefko

Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević ; [prevoditelji Sanjica Faletar ... et al.]. Osijek : Filozofski fakultet, 2006. 258 str. ; 24 cm
ISBN 953-6456-64-8

VJESNIK bibliotekara Hrvatske / [glavna i odgovorna urednica Tinka Katić]. God. 49, br. 1(2006). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006.
ISSN 0507-1925

T. Vrbanc
tvrbanc@nsk.hr

Prikazi knjiga

SARAČEVIĆ, Tefko

Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević ; [prevoditelji Sanjica Faletar ... et al.]. Osijek : Filozofski fakultet, 2006. 258 str. ; 24 cm
ISBN 953-6456-64-8

Tijekom ovogodišnje međunarodne konferencije LIDA predstavljena je 30. svibnja 2006. u Dubrovniku, a u organizaciji Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva 12. lipnja i u Zagrebu, knjiga *Prilozi utemeljenju informacijske znanosti* profesora Tefka Saračevića s američkog sveučilišta Rutgers. Riječ je o zbirci prijevoda Saračevićevih radova koje je on izvorno objavio na engleskom jeziku u američkim znanstvenim publikacijama. Tekstove su prevele Sanjica Faletar Tanacković, Jelica Lešćić i Kornelija Petr, a radove je odabrala i knjigu uredila Tatjana Aparac-Jelušić. Knjiga ima četiri dijela, od kojih tri cjeline sadrže prijevode Saračevićevih radova, a četvrta priloge za njegovu biobibliografiju. Već sami naslovi cjelina u koje su svrstani autorovi radovi govore o glavnim područjima istraživanja, kojima je on tijekom svojega dugogodišnjeg znanstvenog i nastavnog rada dao vrlo vrijedan doprinos informacijskoj znanosti. Naslovi tih cjelina su: 1. O informacijskoj znanosti i njezinim temeljnim problemima, 2. Vrednovanje knjižničnih i informacijskih usluga: važnost metodologije i 3. Što donose digitalne knjižnice? Kako su rezultati Saračevićeva proučavanja ponašanja korisnika pri traženju i pretraživanju informacija i naročito pojma relevantnosti u informacijskoj znanosti te prinosi razvoju metodologije vrednovanja knjižničnih i informacijskih usluga ugrađeni u same temelje suvremene informacijske znanosti, ova zbirka prijevoda njegovih radova predstavlja veliko obogaćenje znanstvene i stručne literature na hrvatskom jeziku i značajan doprinos nastavnoj literaturi za potrebe dodiplomskih i poslijediplomskih studija u području informacijskih znanosti na hrvatskim sveučilištima.

D. Sečić
dsecc@ffos.hr

BYERS, Fred R.

Rukovanje i zaštita CD-a i DVD-a : vodič za upravljanje diskovima / Fred R. Byers; [prevela i uredila Ivana Prgin]. Zagreb : Scan, 2004. 42 str. : ilustr. ; 27 cm
Prijevod djela: Care and handling of CDs and DVDs : a guide for librarians and archivists
ISBN 953-99859-0-0

CD i DVD su mediji koji su postali sastavni dio naše svakodnevice. Na njima pohranjujemo gotovo sve potrebne vrste informacija, od teksta i slike do filma i glazbe. S obzirom da je njihova trajnost znatno kraća od dosadašnjih tradicionalnih medija poput papira i mikrofilma, važno je znati kako ih sačuvati te kako pravilno rukovati njima. Kako odložimo CD-e i DVD-e nakon korištenja? Pazimo li kakvim flo-

masterom pišemo po njemu? Na koji ih način čistimo? Koristimo li ambalažu? Ovaj vodič daje kratke i jasne odgovore na ta i slična pitanja, a namijenjen je ne samo knjižničarima i arhivistima nego svima koji se bave upravljanjem i pohranom podataka.

Na početku knjige na jednoj se stranici nalaze upute za rukovanje i zaštitu CD-a i DVD-a koje svakako vrijedi pročitati. U uvodnom poglavlju govori se o postojanosti optičkog diska u odnosu na ostale medije, dane su osnovne definicije CD-a i DVD-a i opisana razlika među njima. Drugo poglavlje vrlo sažeto progovara o problematici dostupnosti digitaliziranih sadržaja.

U trećem se poglavlju govori o strukturi diska te se objašnjavaju slojevi koji čine ROM, RAM, R i RW diskove. Na jednostavan i razumljiv način opisani su polikarbonatni, odnosno plastični sloj, sloj podataka, metalni, odnosno reflektirajući sloj, sloj laka te površinski sloj.

Četvrto, peto i šesto poglavlje odgovaraju na pitanja koliko se dugo mogu čuvati i koristiti pojedine vrste CD i DVD diskova, što sve utječe na njihovo trajanje te na koji se način čiste. Osnovni uzrok njihova propadanja oštećenja su koja nastaju na materijalima koji čine sloj podataka. Iako postoje različiti čimbenici koji utječu na vijek trajanja CD-a i DVD-a, teško je procijeniti dugovječnost ovih medija. Jedna je od metoda utvrđivanje broja pogrešaka na disku. Među proizvođačima postoji suglasnost da je životni vijek CD-R, DVD-R te DVD+R diskova od 100 do 200 godina, CD-RW, DVD-RW, DVD+RW te DVD-RAM diskova oko 25 godina, a za CD-ROM i DVD-ROM diskove očekivani vijek trajanja varira između 20 i 100 godina.

Kao i na većinu tradicionalnih medija, neprimjerena temperatura, vlaga te izlaganje svjetlu ima negativan utjecaj, a isto tako i doticaj s jačim organskim otapalima. Diskovi se trebaju primjereno pohranjivati u pojedinačne kutije te označavati posebnim markerima koji su zbog sastava tinte tomu namijenjeni. Otisci prstiju, mrlje, ogrebotine, prljavština i prašina, ukoliko su većih razmjera, mogu utjecati na sposobnost lasera da čita podatke. U tome ih slučaju treba primjereno očistiti, a u posljednjem se poglavlju savjetuje kako to činiti.

U dodacima na kraju knjige nalazi se pregled CD i DVD diskova dostupnih na tržištu te tablica s podacima kako se različite vrste pogona optičkih diskova odnose prema različitim vrstama diskova. Posebice je koristan i rječnik u kojem je razjašnjena terminologija te objašnjena razlika između svih spominjanih vrsta diskova. Na kraju se nalazi bibliografija za one koji se žele detaljnije uputiti u temu zaštite ovih medija.

Knjigu je izvorno objavio američki *Nacionalni institut za standarde i tehnologiju* s ciljem promicanja saznanja i iskustava u razmjeni, pohrani te objavljivanju digitalnih sadržaja. I hrvatski će prijevod svakako tomu pridonijeti.

M. Krtalić
mcujic@ffos.hr

PROLJETNA škola školskih knjižničara Republike Hrvatske (17; 2005; Poreč)

Zbornik radova / 17. Proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske, Poreč, [9. - 12. ožujka] 2005. ; [uredništvo Biserka Šušnjić ... et al.]. Zagreb : Zavod za školstvo Republike Hrvatske ; Rijeka : Prva sušačka gimnazija, 2006. 178 str. : ilustr. ; 24 cm
Knjizi je priložen CD-ROM: Zbornik radova 17. Proljetne škole školskih knjižničara Republike Hrvatske ISBN 953-7114-00-7

Školsko knjižničarstvo i europska povezivanja kao tema 17. Proljetne škole školskih knjižničara i *Zbornika radova* jasno pokazuje da su školski knjižničari svjesni novih društvenih i gospodarskih trendova, nastoje ih pratiti i uključiti u svoj stručni rad.

Naslovi radova poput *Školsko knjižničarstvo i europska povezivanja, S čime u Europsku uniju?, Kinoteka europskog filma u mreži školskih knjižnica, Čakavicom u europska povezivanja, Misliti Europu* dokaz su spremnosti aktivnog doprinosa knjižničara pripremama za ulazak u Europsku uniju.

Radovi u Zborniku podijeljeni su šest cjelina: *Međunarodni procesi, Suradnja i školsko knjižničarstvo, Hrvatska baština u kontekstu europskih povezivanja, Projekti školskoga knjižničara i redovni poslovi iz programa razvoja kompetencija školskoga knjižničara, Europski hitovi te Stručne teme Odsjeka za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu*. U skladu s načinom rada Proljetne škole školskih knjižničara, u kojem prevladavaju radionice, većinu *Zbornika* čine prikazi praktičnih i terenskih radova lako primjenjivih u praksi.

Osim o europskim povezivanjima, govori se i o timskom radu, poticanju čitanja i pismenosti, pomoći u učenju, a sve, naravno, u školskoj knjižnici. Dio radova posvećen je uključivanju knjižnice u očuvanje i promociju kulturne baštine. Zagrebački Odsjek za informacijske znanosti predstavio je digitalne knjižnice za djecu, zanimljivo istraživanje o stavovima studenata - budućih knjižničara o informatičkoj i informacijskoj pismenosti te *Promjene u katalogizaciji i klasifikaciji prema FRBR-u i FRANAR-u*.

Tradicionalno, *Zbornik* sadrži i radove kolega iz Slovenije koji su predstavili europsku dimenziju u svojim školskim knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Zbornik 17. Proljetne škole školskih knjižničara završava prikazom knjige *Znanjem do znanja: Prilog metodici rada školskoga knjižničara* autorica Jasmine Lovrinčević, Dinke Kovačević, Jadranke Lasić-Lazić, Mihaele Banek-Zorica, koji je priredila Biserka Šušnjić, viša savjetnica za školske knjižnice u Zavodu za školstvo RH.

A. Sudarević
ana.sudarevic@vt.htnet.hr

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830
Tel/Fax: 01/6159-320
E-mail: hkd@nsk.hr, URL <http://www.hkdrustvo.hr>

NARUDŽBENICA

izdanja objavljenih do 1998. godine

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku.

U cijenu publikacija uračunati su troškovi poštarine. Za ranija izdanja odobrava se popust od 30 do 50%.

Ustanova: _____ Adresa: _____

Telefon: _____ Matični broj: _____

Datum: _____ Pečat i potpis: _____

Naslov publikacije:	Redovna cijena:	Cijena:	Komada:
Arhivi, knjižnice, muzeji 1 : zbornik radova (1998)	60,00 kn	30,00 kn	_____
Diringer, D. Povijest pisma (1991)	50,00 kn	10,00 kn	_____
Galić, P. Povijest zadarskih tiskara (1979)	50,00 kn	10,00 kn	_____
ISBD(A) : međunar. standardni bib. opis starih omeđenih publikacija (antikvarnih) (1995)	55,00 kn	40,00 kn	_____
ISBD(NBM) : međunar. standardni bib. opis neknjižne građe. Prerađeno izd. (1993)	50,00 kn	25,00 kn	_____
Line, M.; Wickers, S. Univerzalna dostupnost publikacija : (UAP) (1989)	50,00 kn	10,00 kn	_____
Malbaša, M. Povijest tiskarstva u Slavoniji (1978)	50,00 kn	10,00 kn	_____
Mikačić, M. Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje (1996)	100,00 kn	50,00 kn	_____
Rowley, J. E. Elektroničko računalo u biblioteci (1984)	50,00 kn	10,00 kn	_____
UNIMARC : format za univerzalno strojno čitljivo katalogiziranje (1986)	50,00 kn	10,00 kn	_____
Verona, E. Pravidnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. (1986.)	300,00 kn	100,00 kn	_____
Verona, E. Prinosi povijesti Akademijine knjižnice (sadašnje NSB) u Zagrebu: 1814-1874 (1989)	50,00 kn	10,00 kn	_____
Vodič kroz glazbene knjižnice i zbirke grada Zagreba (1997)	60,00 kn	30,00 kn	_____
Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji : zbornik radova (1997)	60,00 kn	40,00 kn	_____

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830
Tel/Fax: 01/6159-320
E-mail: hkd@nsk.hr, URL <http://www.hkdrustvo.hr>

NARUDŽBENICA

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku.

Ustanova: _____ Adresa: _____

Telefon: _____ Matični broj: _____

Datum: _____ Pečat i potpis: _____

VJESNIK BIBLIOTEKARA HRVATSKE: godište/godina, brojevi časopisa

33/1990. br. 1-4	100,00 kn	42/1999. br. 1-4	100,00 kn
34/1991. br. 1-4	100,00 kn	43/2000. br. 1-2, 3-4	250,00 kn
35/1992. br. 1-2, 3-4	240,00 kn	44/2001. br. 1-4	100,00 kn
36/1993. br. 1-4	120,00 kn	45/2002. br. 1-2, 3-4	200,00 kn
37/1994. br. 1-2, 3-4	200,00 kn	46/2003. br. 1-2, 3-4	200,00 kn
38/1995. br. 1-4	120,00 kn	47/2004. br. 1-2, 3-4	200,00 kn
39/1996. br. 1-2, 3-4	240,00 kn	48/2005. br. 1-2, 3-4	250,00 kn
40/1997. br. 1-2, 3-4	200,00 kn	49/2006. br. 1 (u planu br.:2,3,4)	300,00 kn
41/1998. br. 1-4	200,00 kn		

Za narudžbu starijih izdanja možete se javiti u Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Glavna urednica:

Irena Kranjec (ikranjec@ffzg.hr)

Uredništvo:

Alemka Belan-Simić (a.belan.simic@kgz.hr)
 Ana-Marija Dodigović (amdodigovic@nsk.hr)
 Sanjica Faletar-Tanacković (sfaletar@ffos.hr)
 Mihaela Kovačić (mihaela@svkst.hr)
 Zdenka Sviben (z.sviben@kgz.hr)

Adresa uredništva i adresa za narudžbu:

Hrvatsko knjižničarsko društvo
 c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
 Hrvatske bratske zajednice 4
 10000 Zagreb
 tel./fax.: 01 6159 320
 e-mail: novosti@hkdrustvo.hr
 http://www.hkdrustvo.hr

Lektura: Jasmina Sočo

Oblikovanje sloga: GIPA, Zagreb

Tisak: GIPA, Zagreb

Naklada: 1400

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
 c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
 Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830

Tel/Fax: 01/6159-320

E-mail: hkd@nsk.hr, URL <http://www.hkdrustvo.hr>**NARUDŽBENICA**

izdanja objavljenih od 1998. godine

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku.

U cijenu publikacija uračunati su troškovi poštarine.

Ustanova: _____ Adresa: _____

Telefon: _____ Matični broj: _____

Datum: _____ Pečat i potpis: _____

Naslov publikacije:	Cijena:	Komada:
Arhivi, knjižnice, muzeji 4 : zbornik radova (2001)	30,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 5 : zbornik radova (2002)	35,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 6 : zbornik radova (2003)	50,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 7 : zbornik radova (2004)	60,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 8 : zbornik radova (2005)	140,00 kn	_____
Dani specijalnog knjižničarstva Hrvatske 3 : zbornik radova i priloga (2002)	25,00 kn	_____
Dani specijalnog knjižničarstva Hrvatske 4 : zbornik radova i priloga (2003)	rasprodano	_____
Dani specijalnog knjižničarstva Hrvatske 5 : zbornik radova i priloga (2004)	40,00 kn	_____
Gorman, M. Postojana knjižnica (2006.)	160,00 kn	_____
Hrvatsko knjižničarsko društvo. Skupština. 32. Informacijska pomagala za novo tisućljeće : radni materijali (2000) Lovran, 20.-23. 9. 2000.	trošak poštarine	_____
Hrvatsko knjižničarsko društvo. Skupština. 33. Upravljanje promjenama u hrvatskim knjižnicama : radni materijali (2002)	trošak poštarine	_____
Hrvatsko knjižničarsko društvo : 1940.-2000. : spomenica (2000)	trošak poštarine	_____
IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom (2003)	40,00 kn	_____
IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice (2004)	25,00 kn	_____
ISBD(CR) : međunar. standardni bib. opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe (2005.)	80,00 kn	_____
ISBD(ER) : međunar. standardni bib. opis elektroničke građe (2001)	45,00 kn	_____
ISBD(PM) : međunar. standardni bib. opis tiskanih muzikalija (2006.)	50,00 kn	_____
Narodna knjižnica : IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga (2003)	40,00 kn	_____
Piručnik za UNIMARC : format za pregledne zapise (2004)	60,00 kn	_____
Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova (2002)	30,00 kn	_____
Slobodan pristup informacijama: 2. i 3. okrugli stol: zbornik radova (2004)	60,00 kn	_____
Smjernice za građu laganu za čitanje (2005)	30,00 kn	_____
Smjernice za audiovizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i drugim ustanovama (2005)	20,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe (2004)	15,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom (2004)	15,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične usluge za djecu (2004)	trošak poštarine	_____
Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj (2004)	30,00 kn	_____
Verona, E. O katalogu : izbor iz radova (2005)	180,00 kn	_____
Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga Dio 2: Kataložni opis. Pretisak. – u pripremi – tisak na zahtjev		
Wilson, Thomas C. Sistemski knjižničar : oblikovanje uloga, definiranje vještina (2006.)	120,00 kn	_____